

MARC NOLLA I ALVARADO

EVOLUCIÓ I ANÀLISI DE L'ATUR A L'ESTAT ESPANYOL

TREBALL DE FI DE GRAU

Àrea temàtica: Anàlisi econòmica

Administració i Direcció d'Empreses

FACULTAT D'ECONOMIA i EMPRESA
Universitat Rovira i Virgili

Tortosa
Curs 2023-24

ÍNDEX DE CONTINGUTS:

1. TÍTOL, RESUM I PARAULES CLAU.....	3
1.1. CATALÀ	3
1.2. CASTELLÀ.....	3
1.3. ANGLÈS.....	4
2. PRESENTACIÓ.....	5
3. INTRODUCCIÓ.....	6
4. ANTECEDENTS I CARACTERÍSTIQUES DE L'ATUR A L'ESTAT ESPANYOL.....	8
4.1. HISTÒRIA I CONTEXT.....	9
4.2. FACTORS QUE CONTRIBUEIXEN A LA DESOCUPACIÓ.....	10
4.2.1. FACTORS ECONÒMICS.....	11
4.2.2. FACTORS SOCIALS.....	11
4.2.3. FACTORS POLÍTICS.....	12
4.2.4. FACTORS TECNOLÒGICS.....	12
4.3. POLÍTIQUES D'OCUPACIÓ I DESOCUPACIÓ.....	13
5. METODOLOGIA D'ESTUDI.....	16
6. ANÀLISI DE LA SITUACIÓ ACTUAL DE LA DESOCUPACIÓ A CATALUNYA.....	18
6.1. PERSPECTIVA ACTUAL.....	18
7. ANÀLISIS SECTORIAL DE LA DESOCUPACIÓ.....	23
8. ANÀLISIS AUTONÒMIC DE LA TAXA D'ATUR A L'ESTAT ESPANYOL.....	30
9. ANÀLISIS DE QUATRE PAÏSOS DE LA UNIO EUROPEA.....	37
10. PIB PER CÀPITA RESPECTE LA TAXA D'ATUR.....	43
11. CONCLUSIÓ.....	47
12. WEBGRAFIA I REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES.....	49
13. ANNEX.....	51
13.1. MERCAT LABORAL A CATALUNYA.....	51

1. TÍTOL, RESUM I PARAULES CLAU

1.1. CATALÀ

Evolució i anàlisi de l'atur a l'estat Espanyol.

El present treball descriu les característiques principals que envolten l'atur a l'estat Espanyol, així com, les polítiques per reduir l'atur o les causes que provoquen tenir una taxa d'atur elevada. D'altra banda, s'analitzarà la problemàtica que genera l'atur a territori Espanyol, com és de suposar l'atur ha estat i és un factor important per a l'economia Espanyola, ja que, durant els últims anys hi havia molta població en situació d'atur. Cal destacar que com a part pràctica aquest treball incorpora unes comparacions a nivell sectorial, per comunitats autònomes i amb quatre països de la Unió Europea. Aquestes comparacions ens ajudaran a entendre com està Espanya en diverses perspectives. Aquest treball té la intenció de analitzar les diverses dades obtingudes per tal de fer-nos una idea de la problemàtica que tenim en alguns sectors, comunitats autònomes o a nivell Europeu.

Finalment, elaborarem un estudi del mercat laboral Català per veure la situació laboral d'una comunitat en concret. Aquest treball és purament analític i d'actualitat amb les últimes dades obtingudes del 2023.

Paraules clau: l'atur, Espanya, anàlisi, problemàtica

1.2. CASTELLÀ

Evolución y análisis del paro en España.

El presente trabajo describe las principales características que rodean el paro en España, así como las políticas para reducir el paro o las causas que provocan tener una tasa de paro elevada. Sin embargo, se analizará la problemática que genera el paro en territorio español, como es de suponer el paro a sido y es un factor importante para la economía española, ya que durante los últimos años había mucha población en situación de paro. Cabe destacar que como parte práctica este trabajo incorpora unas comparaciones a nivel sectorial, por comunidades autónomas y con cuatro países de la unión europea. Estas comparaciones nos ayudarán a entender cómo está España en diversas perspectivas. Este trabajo tiene la intención de analizar los distintos datos

obtenidos para hacernos una idea de la problemática que tenemos en algunos sectores, comunidades autónomas o a nivel Europeo.

Por último, elaboraremos un estudio del mercado laboral Català para ver la situación laboral de una comunidad en concreto. Este trabajo es puramente analítico y de actualidad con los últimos datos obtenidos de 2023.

Palabras clave: paro, España, análisis, problemática

1.3. ANGLÈS

Evolution and analysis of unemployment in the Spanish state.

This work describes the main characteristics surrounding unemployment in the Spanish state, as well as the policies to reduce unemployment or the causes that cause a high unemployment rate. However, the problem that generates unemployment in Spanish territory will be analysed, as it is supposed to be unemployment and it is an important factor for the Spanish economy, since, during the last years there was a lot of population in unemployment situation It should be noted that as a practical part this work incorporates comparisons at sectoral level, by autonomous communities and with four countries of the European Union. These comparisons will help us understand how Spain is doing from various perspectives. This work intends to analyze the various data obtained in order to get an idea of the problems we have in some sectors, autonomous communities or at European level.

Finally, we will prepare a study of the Catalan labor market to see the labor situation of a specific community. This work is purely analytical and current with the latest data obtained from 2023.

Key words: unemployment, Spain, analysis, problematic.

2. PRESENTACIÓ

El motiu d'elecció d'aquest tema sorgeix de la meua inquietud personal i professional, ja que, des de fa molts d'anys l'economia m'ha causat un gran interès sobretot els temes laborals i que afecten als treballadors en general. Durant l'any 2023 vaig estar treballant a una empresa del territori on em van incorporar dintre del departament laboral d'aquesta gestoria, per tant, encara se'm van despertar més les ganes de poder realitzar un treball sobre algun dels continguts que vaig estar treballant durant 8 mesos l'any 2023. Per això, em vaig decantar per realitzar un anàlisi sobre l'atur a l'estat Espanyol, ja que, dintre del meu lloc de feina tot i que estava al departament laboral no realitzava cap gestió amb l'atur. Tot l'explicat anteriorment em va despertar la curiositat d'analitzar l'atur a l'estat espanyol, ja que, d'altra banda les notícies i moltes xarxes socials parlaven de la problemàtica que tenia Espanya en l'àmbit de l'atur, ja que, durant els últims anys ha estat un problema molt important. Per tant, la hipòtesi que m'he plantejat és la d'analitzar com està l'atur espanyola amb diverses perspectives: Per branques d'activitat (sectorial), per comunitats autònomes o fins i tot envers quatre països de la unió europea (Espanya, Itàlia, Països Baixos i Polònia). No obstant, abans de realitzar el desenvolupament de la hipòtesi realitzarem com a marc teòric una sèrie de contextualització en el temps i l'estudi de les diverses característiques de l'atur. Més enllà de la hipòtesi donarem a conèixer les diverses problemàtiques que té el sistema d'atur a l'estat espanyol actuals per tal de tenir present com funciona i quins són els factors que causen aquest atur.

Cal saber que a continuació és realitzarà un estudi educatiu en format treball de fi de grau d'administració i direcció d'empreses, per tant, les assignatures que es treballaran i vincularem dins d'aquest treball són principalment: Principis d'economia aplicada, introducció a la microeconomia, microeconomia, introducció a la macroeconomia, macroeconomia i economia mundial. D'altra banda, també utilitzarem l'assignatura de estadística per tal de realitzar gràfics i comparar les diverses variables que ens anirem trobant.

3. INTRODUCCIÓ

Durant aquest treball coneixerem de primera mà les diferents variables que envolten el concepte de la desocupació i una sèrie d'anàlisis detallat per poder conèixer quina és la situació que ostentem Catalunya envers el territori espanyol i Espanya envers alguns països de la Unió Europea.

L'atur és una variable macroeconòmica fonamental per a l'estudi de l'economia i les ciències socials, ja que ofereix una visió objectiva del benestar econòmic i social d'una societat. L'atur tanmateix, proporciona una base per al disseny i configuració de polítiques conjuntes de millora del mercat laboral i del benestar de les persones que conviuen dintre d'un mateix territori.

La reducció de l'atur és un objectiu essencial per a les institucions públiques i organitzacions internacionals, ja que, un alt nivell de l'índex d'atur pot tenir conseqüències negatives, com ara la desigualtat de classes socials, la pobresa, la pèrdua d'habilitats laborals i la inestabilitat social d'un territori en concret. Per tant, les polítiques econòmiques i socials en la reducció de la taxa d'atur és un tema d'actualitat i que juga un paper molt important en els nostres dies.

Al llarg d'aquest treball tractarem l'atur en diverses perspectives i comparacions. En primer lloc, ens enfocarem en temes més teòrics, així com, les diferents polítiques establertes i una contextualització històrica per consolidar els conceptes que giren al voltant de l'atur, per tant, tractarem l'atur des d'un punt de vista teòric.

En segon lloc, durem a terme una anàlisi sectorial per veure quins són els sectors dintre del territori espanyol on aquesta taxa té una major importància i quin té una menor importància. Així com, la quantitat de persones que treballen a cadascun dels diversos sectors o branques d'activitat.

En tercer lloc, desglossarem les diferents comunitats autònomes per poder saber quines són les regions dintre del territori Espanyol més afectades i a què és degut. Estudiarem l'evolució que han tingut a les comunitats autònomes i també l'impacte que l'atur ha tingut en diverses regions del territori espanyol.

Finalment, realitzarem un estudi de quatre països amb economies diferents per veure quines són les diferències i similituds. Els països que hem escollit són els següents: Espanya, Itàlia, Polònia i Països Baixos. Aquest estudi ens servirà per poder tenir una comparació a nivell europeu de quina és l'evolució i la situació actual d'Espanya envers a altres països de la Unió Europea.

El tema l'he escollit per diverses raons, però crec que la més important és veure com estem nosaltres envers altres territoris de la Unió Europea en tema d'atur. Totes les

comunitats tenen el mateix índex relatiu d'atur, és un fenomen homogeni? Hi ha similituds entre el comportament del PIB per càpita i el comportament de l'atur? Com està el mercat laboral espanyol, hi ha carències?

En resum, podrem saber l'actualitat del que ens afecta dintre del mercat laboral, així com, les polítiques dutes a terme dintre del territori espanyol per a mitigar la taxa d'atur i veure si han funcionat. I d'altra banda, conèixer com està Espanya envers quatre països de la Unió Europea.

4. ANTECEDENTS I CARACTERÍSTIQUES D'ATUR.

En primer lloc, donarem a conèixer que és l'atur i els diversos tipus d'atur que existeixen. Per conèixer que és l'atur primer hem d'introduir un concepte anomenat desocupació.

La desocupació és la gent que estan en edat de treballar (majors de 16 anys), no tenen feina remunerada o per compte propi. D'altra banda, la desocupació són totes aquelles persones les quals estan en recerca activa de feina i la seva intenció fonamental és trobar un treball. Cal destacar que l'atur és mesura amb la taxa d'atur, resultat del nombre de persones desocupades en relació amb la població activa. La població activa és el sumatori de persones en situació d'alta a la seguretat social i persones desocupades.

L'atur total és una prestació econòmica de temps limitat, concedida a un treballador que està en situació de desocupació, és a dir, que ha perdut la seva feina de forma definitiva o temporal.

L'atur parcial sorgeix quan el treballador veu reduïda temporalment la seva jornada ordinària de treball i per consegüent el seu salari, per tant, el treballador pot demanar la prestació i compatibilitzar-ho simultàniament amb la seva jornada de treball prèviament reduïda.

D'altra banda, la macroeconomia caracteritza quatre tipus d'atur:

- **L'atur estacional**, aquest tipus d'atur s'ocasiona per la desaparició de la feina per raons alienes a les destreses i/o habilitats del treballador, sinó que formen part de l'època de l'any en la qual estem. Normalment, després de la temporada d'estiu pujarà l'atur estacional, sent fruit d'una disminució del turisme per exemple.
- **L'atur cíclic** té a veure amb el conjunt de l'economia. Durant les recessions econòmiques i productives l'atur cíclic augmentarà i durant els períodes de creixement disminuirà.
- **L'atur estructural** correspon a la mancança d'habilitats per part dels treballadors amb comparació amb les demandes del mercat laboral. Aquest tipus d'atur, pot ser causat per canvis tecnològics.
- **L'atur friccional** és un tipus d'atur que es produeix quan les persones estan en una transició entre treballs o busquen el primer treball després d'abandonar l'educació. Aquest tipus d'atur esdevé un fenomen normal i inevitable en una economia globalitzada i dinàmica. Normalment, aquests períodes d'atur són breus i es produeixen mentre que les persones busquen una feina que s'ajusti

millor a les seves preferències i habilitats. Cal destacar que l'atur friccional no és necessàriament negatiu, ja que pot indicar una economia en moviment i persones que busquen les millors oportunitats laborals disponibles.

A més a més, podem definir un altre tipus d'atur un poc diferent de la resta.

- **L'atur encobert** són aquelles persones pessimistes que pensen que no tenen oportunitats i que no fan una cerca activa de feina. Aquestes persones estan disponibles per a treballar. Cal destacar, que aquestes persones no formen part de cap registre on consti la seva aturada laboral.

4.1. Història i contextualització.

Després de finalitzar el franquisme a partir del 1975 es va dur a terme el període conegut com la transició a la democràcia on Espanya va esdevenir un període de modernització econòmica i de desenvolupament amb l'obertura internacional. No obstant el problema de la desocupació continuava sent un problema. Dintre d'aquesta etapa podem destacar l'aparició de la Constitució espanyola del 1978 i, per consegüent, la creació del INEM conegut des del 2003 com SEPE (Servicio Público de Empleo Estatal).

El SEPE és un organisme autònom adherit al ministeri de treball i economia social és un servei públic que promou i elabora polítiques de treball. També gestionen el sistema de protecció a la desocupació i garanteixen informació sobre el mercat de treball (<https://www.sepe.es/HomeSepe/que-es-el-sepe.html>)

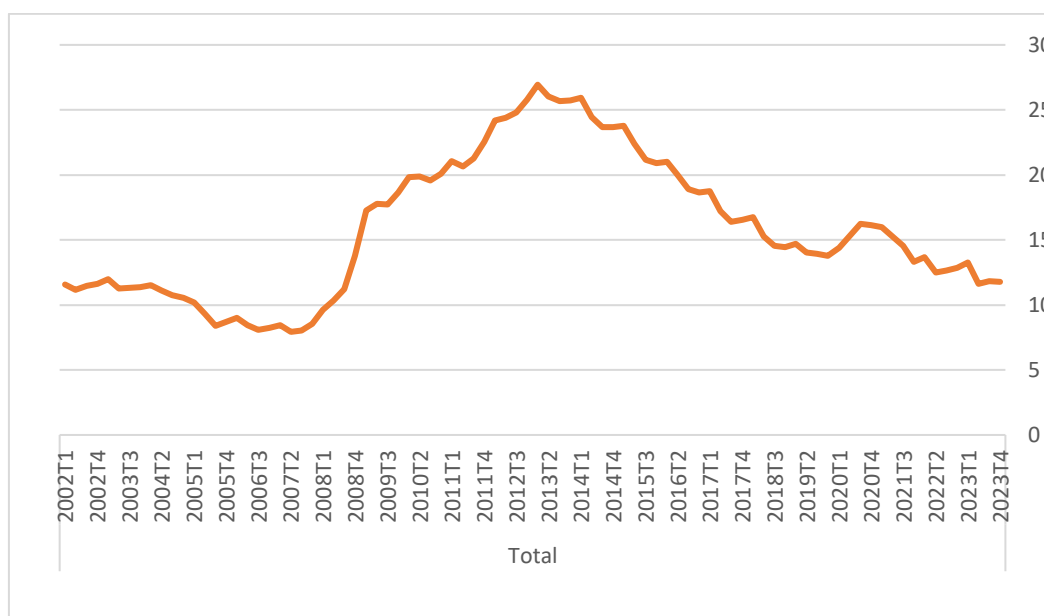
El govern durant el segle XXI ha implementat mesures i programes per intentar reduir la problemàtica que causa l'atur dintre del país. Aquestes polítiques són d'entre altres la prestació per desocupació o programes de formació professional.

Avui en dia, estem situats en l'àmbit d'atur a una recuperació gradual des de l'any 2014. Espanya des del 2014 fins a l'actualitat, a conseqüència de la crisi financera mundial del 2008, es troba amb una etapa de recuperació on a poc a poc s'ha anat disminuint la taxa d'atur dintre de l'estat Espanyol.

A continuació podem veure l'evolució de l'atur dintre de l'estat espanyol durant el segle XXI en percentatge sobre la població activa.

GRÀFIC 1:

Taxa d'atur nacional total (inclou dones i homes)

Elaboració pròpia extreta de l'Institut Nacional d'Estadística (INE) a través de l'enquesta de població activa.

Amb l'anterior gràfic podem veure com al començament del segle XXI teníem una taxa d'atur molt baixa i a conseqüència de la crisi financera del 2008, moltes de les persones que estaven treballant van acabar desocupades i la taxa d'atur va augmentar progressivament fins a finals del 2013. No va ser fins a principis del 2014 quan la taxa d'atur es va estabilitzar i se'n va anar reduint progressivament fins a l'actualitat on estem amb una situació semblant a la del 2007. Cal destacar entre el 2014 i el 2020 una disminució considerable a l'atur. Però, durant l'any 2020 a causa de la COVID-19 s'ha accentuat l'augment de la taxa d'atur, tot i que amb l'any 2023 s'ha aconseguit reduir.

4.2. Factors que contribueixen a la desocupació.

A continuació classificarem els factors que afecten la desocupació i explicarem cadascun d'ells. Aquests factors que donarem a conèixer són el que l'estat públic intenten mitigar per tal de reduir la desocupació. Malauradament, hi ha molts factors que són inevitables per l'estat i, per tant, s'haurà de fer front a les conseqüències.

4.2.1 Factors econòmics.

Els factors econòmics són aquells que influeixen directament a l'activitat econòmica d'una determinada zona. Aquests factors tenen un impacte molt significatiu amb el nivell d'ocupació i desocupació.

- El **cicle econòmic** va associat amb l'atur cíclic, és quan la desocupació tendeix a augmentar durant les recessions econòmiques i disminueix durant els períodes d'expansió de la economia. Un clar exemple, és durant la crisi financera mundial del 2008 on l'atur va augmentar a l'alça i gran part de la població va perdre la seva feina.
- Les **polítiques macroeconòmiques**, així com, polítiques monetàries del nostre país poden afectar significativament a les taxes de desocupació a través del seu impacte en la demanda agregada. Per exemple, suposem que des del Banc Central Europeu (BCE) es realitza una política monetària que fan augmentar els tipus d'interès del mercat, per tant, faria incrementar el cost de sol·licitar un préstec. Llavors, les empreses i els consumidors podrien frenar les seves inversions i la despesa amb consum i fer baixar la demanda agregada, fet que provocaria una menor producció i un augment de l'atur. Aquesta situació és totalment hipotètica, ja que, les polítiques monetàries que s'utilitzen és per estimular el consum i la inversió fent baixar els tipus d'interès. La demanda agregada és la demanda total de béns i serveis en una economia i en un moment i nivell de preus determinat. Cal destacar, la demanda agregada s'inclina cap avall, indicant que com més puja la producció, més baixen els preus.
D'altra banda, si parlem de polítiques fiscals que afecten la desocupació del nostre territori tenim: La reducció de la despesa pública que pot arribar a esdevenir acomiadaments dintre del sector públic i menys contractacions en el sector privat, ja que, la demanda agregada disminueix, l'augment dels impostos sobre els beneficis empresarials, els salaris o les vendes poden augmentar els costos operatius habituals i reduir els incentius per a contractar nous empleats, les subvencions insuficients en èpoques de recessió pot provocar una major pèrdua de llocs de treball vist el 2020 amb la crisi mundial de la COVID-19, etc. Aquestes polítiques que afecten a la desocupació en són algunes polítiques que podrien afectar si es donés l'ocasió. (<https://www.parlament.cat/document/intrade/28597>)
- El **creixement de la població**, si es produeix un augment de la demografia del nostre territori o una forta emigració de ciutadans comunitaris o extracomunitaris, podrà produir-se un augment de la desocupació a causa que no hi haurà prou feina per a totes les persones que conviuen en un territori concret.

- La **globalització** és un fet existent en els nostres dies en què la competència empresarial i la reubicació de feines poden afectar els llocs de feina.

4.2.2. Factors socials.

- L'**educació** és un factor social molt important per trobar feina, ja que, la capacitat de formació d'un individu pot esdevenir una correcta inserció dintre del mercat laboral. La mancança d'aquest factor social pot causar certs problemes a l'hora de buscar i adaptar els teus coneixements al mercat laboral.
- La **mobilitat laboral** afecta sistemàticament en el moment de buscar feina i desplaçar-se de la residència habitual fins a un lloc de treball en concret. Aquesta variable pot afectar més a les persones que viuen més lluny de les grans ciutats on el transport públic és poc freqüent.
- La **discriminació laboral** és un factor molt habitual en l'actualitat on existeixen discriminacions per raça, gènere o edat, aquestes poden condicionar a certs grups de persones.

4.2.3. Factors polítics.

- Les **polítiques de treball** són polítiques de caràcter governamental estrictament relacionat amb el mercat laboral. Un exemple són els subsidis de feina o de formació, aquests factors influeixen significativament en les taxes de desocupació normalment reduint-les. Aquestes polítiques normalment van dirigides a incentivar la contractació per part dels empresaris. A finals del 2023 va sortir una ajuda dirigida als autònoms que no tenien a ningú contractat, l'ajuda s'anomenava TU+1, aquesta va proporcionar alguns llocs de feina.
- Els **beneficis de desocupació**, així com la prestació de l'atur quan ets acomiadat de la teva empresa fa que moltes persones que reben aquesta prestació pensen que no fa falta treballar fins que s'acabi el període que li pertoca.
- Les **regularitzacions empresarials** en matèria laboral o fiscal influeixen en la contractació de les persones. Un clar exemple és quan el 2021 es va fer una reforma de la llei laboral fent desaparèixer els contractes per obra i servei. I a més a més incloent que el 80% dels treballadors d'una empresa han de tenir un contracte de tipus indefinit. Això va afavorir a una disminució de l'atur.

4.2.4. Factors tecnològics.

- L'**automatització i la nova tecnologia** pot reemplaçar un treball d'una persona per una màquina, per tant, l'aparició d'aquestes tecnologies pot ser perjudicial per al mercat laboral, ja que pot contribuir a la desocupació en algunes indústries.

- Els canvis en la **demanda laboral** a causa de noves tecnologies pot deixar a alguns treballadors desocupats si no tenen les habilitats necessàries. Podem exemplificar-ho amb les persones majors de 50 anys en què les seves capacitats de moure's per les noves tecnologies i aplicacions són més precàries que una persona entre 16 i 25 anys.

4.3. Polítiques d'ocupació i desocupació.

El pla de Desenvolupament de Polítiques d'Ocupació de Catalunya (PDPO) és un instrument en format de document, en el qual es planifiquen i programen les accions que ha de dur a terme el SOC en el cas de la comunitat autònoma de Catalunya o l'entitat corresponent a cadascuna de les comunitats autònomes del territori. En aquest pla es concentren el conjunt de serveis i programes destinats a fomentar, directament o indirectament, l'ocupació.

Actualment, el PDPO vigent és el 2023-2025, elaborat pel servei d'ocupació en col·laboració amb diferents institucions sindicals i empresarials, però també per entitats municipalistes representades al Consell de Direcció del servei d'ocupació.

El SOC és el servei d'Ocupació de Catalunya és l'òrgan de l'administració de la Generalitat que té les competències de la intermediació laboral a territori català.

Les polítiques d'ocupació són aquelles polítiques establertes per institucions governamentals que se centren en la creació de llocs de treball i la millora de les condicions laborals. D'altra banda, les polítiques d'ocupació inclouen programes de formació per poder tenir un accés a un sector determinat on l'usuari és ensenyat per tal d'abordar en un sector desconegut noves oportunitats de feina.

D'altra banda, existeixen també les polítiques de desocupació són aquelles que mitjançant mesures i processos aconseguen reduir l'atur. Dintre d'aquestes polítiques estarien el subsidi d'atur, programes de formació, polítiques de recol·locació laboral i alguns incentius a l'ocupació (subvencions).

A continuació anomenarem certes polítiques d'ocupació que realitza el govern per tal d'afavorir en la creació de nous llocs de treball.

- **Incentius fiscals per a la creació de nous llocs de treball:** Algunes empreses com les Startups, empreses de nova creació, tenen incentius fiscals per tal d'afavorir la contractació. Per tant, el govern realitza reduccions en els tipus impositius per a determinades empreses o institucions per tal d'afavorir que aquestes empreses que es poden acollir a aquestes reduccions tinguin avantatges fiscals i conseqüentment afavorir l'ocupació.
- **Subvencions per a petites i mitjanes empreses (PIMES),** aquestes empreses de caràcter més petit que formen un 99% de l'economia espanyola generen molts llocs de treball, per tant, per part del govern aquestes empreses reben subvencions ja sigui directament a la contractació com indirectament. Cal destacar que l'any 2023 va aparèixer una subvenció anomenada 30 PLUS que era una subvenció directa a la contractació on aquesta subvenció per part del SOC ha ocasionat molts llocs de feina. Aquesta subvenció citada anteriorment consisteix en una iniciativa impulsada per diverses comunitats autònomes d'Espanya amb l'objectiu de fomentar l'ocupació de persones majors de 30 anys que es troben en situació de desocupació de llarga durada o que tenen dificultats especials per reincorporar-se al mercat laboral. La subvenció proporciona ajudes econòmiques a les empreses que contracten aquests treballadors i també proporciona formació específica per facilitar la seva inserció laboral. (<https://serveiocupacio.gencat.cat/es/soc/ambits-actuacio/fomentocupacio/programa-30-plus/index.html>)
- **Subvencions per autònoms,** des d'institucions públiques fomenten la contractació de persones. Durant l'any 2023 s'ha posat en funcionament l'ajuda TU+1 enfocada a tots aquells autònoms que no tenien treballadors a càrrec. Aquesta ajuda ha estat impulsada per la Generalitat de Catalunya. L'ajut consisteix en la recepció d'una quantia econòmica prou notable a tots aquells empresaris que conserven el treballador contractat un màxim de 18 mesos. (<https://canalempresa.gencat.cat/es/integraciodepartamentaltramit/tramit/PerTemes/Subvencions-del-programa-TU1>)
- **Les polítiques de conciliació entre la vida laboral i personal,** actualment els polítics tenen previst reduir considerablement la jornada laboral a Espanya, fins ara encara no ha estat aprovat en el congrés dels diputats, però la implementació d'aquesta política d'ocupació podria afavorir a una millor productivitat del treballador en el seu lloc de feina. Actualment, amb les noves tecnologies i la capacitat d'algunes empreses de teletreballar s'ha pogut enfortir aquesta política i una millora en la flexibilitat d'horaris, permisos parentals pagats que fins fa poc no ho eren i altres avantatges socials.

- **Les polítiques de reducció de l'atur juvenil** afavoreixen a les persones que no tenen gaire experiència laboral. Per tant les empreses tenen incentius i reduccions en les quotes de la seguretat social per la contractació de persones que estan en pràctiques (<https://serveiocupacio.gencat.cat/ca/soc/ocupacio-juvenil/>).

D'altra banda, anomenarem les diverses polítiques que serveixen per afavorir que les persones no es queden en situació d'atur.

- **El subsidi per desocupació** aquesta ajuda que va directament enfocada al manteniment de la renda dels ciutadans del territori quan estan en situació de desocupació per unes raons excepcionals, com ara, l'acomiadament i que estiguessin en busca activa de feina, és a dir, estar inscrit com a demandant d'ocupació. Aquest subsidi busca tenir una via econòmica segura per poder-se mantenir fins que trobi la següent feina (<https://serveiocupacio.gencat.cat/ca/detall/article/Ciutadans-00013>).
- **Polítiques de foment empresarial** aquestes busquen ajudar els individus a poder dur a terme una activitat per compte pròpia, així com, proporcionant accés a finançament, assessorament empresarial i suport en la creació i gestió de noves empreses. El principal objectiu és fomentar la creació de feina a partir d'un esperit empresarial.
- **Les polítiques d'inversió a les infraestructures i obres públiques**, aquestes impliquen una inversió per part del govern en diversos projectes públics, com ara, carreteres. Aquests projectes no només creen feina al sector de la construcció sinó també, als diversos proveïdors que proporcionen matèries a les empreses de construcció. Per tant, aquest impuls per part del govern esdevé la reducció de la desocupació a l'estimular la demanda de feina a curt termini.

Cal aclarir que, l'atur registrat a territori Espanyol, és aquell atur o persones desocupades que formen part del llistat oficial del SOC i, en canvi l'atur estatal configura tot aquell atur extret a partir de les enquestes de població activa (EPA). Per tant, podem afirmar que l'atur estatal es refereix a la taxa de desocupació a nivell nacional. És una mesura de quantitat de persones a la força de treball d'un país que estan sense ocupació però estan disponibles per a treballar i buscant feina activament. Un alt nivell d'atur estatal pot ocasionar un impacte econòmic negatiu, així com, la disminució del consum i la inversió, però també problemes socials com la pobresa o l'exclusió social. D'altra banda, l'atur registrat són totes aquelles persones que estan inscrits alguna de les oficines de treball en el cas de Catalunya

tenim el SOC, per tant, aquestes persones formen l'atur registrat. (<https://www.idescat.cat/pub/?id=atureg&m=m&lang=es>).

5. METODOLOGIA D'ESTUDI.

A continuació anem a estudiar l'atur a l'estat espanyol des de diverses perspectives. L'objectiu d'aquest estudi és veure quina ha estat l'evolució real de les diverses variables que envolten l'atur des de diversos punts de vista.

Per poder realitzar l'estudi sobre l'atur la nostra font principal serà l'enquesta de població activa (EPA), aquesta enquesta és una investigació que realitza l'institut nacional d'estadística (INE) de forma trimestral i el qual té com a objectiu conèixer la situació actual del mercat de treball. Per tant, la finalitat d'aquest estudi és veure quantes persones es troben en una situació de desocupació, parades o inactives. Per a l'elaboració, l'INE fa l'estudi cada trimestre a unes 200.000 persones com objecte d'estudi i després ho extrapola a la població global de l'estat espanyol.

A part de les fonts nomenades anteriorment utilitzarem l'IDESCAT que és l'institut d'estadística català i serà d'aquesta font on durem a terme una anàlisi del mercat laboral català per poder conèixer els avantatges i dificultats que tenim la població catalana per tal d'accedir al mercat laboral.

D'altra banda, utilitzarem com a font d'estudi l'altra cara de la moneda que són la població que està ocupada. Aquesta font serà el sistema general de la seguretat social que mitjançant les seves estadístiques podrem veure si ha millorat l'ocupabilitat dintre de territori espanyol.

Per tant, començarem realitzant un estudi sectorial a territori espanyol on podrem veure els sectors amb una major ràtio d'ocupabilitat. També és realitzarà un estudi desglossat per comunitats autònomes per poder veure la relació de les diverses comunitats, i veure si hi ha alguna similitud conjunta. Finalment, ens situarem a l'exterior del territori per poder comparar el territori espanyol en quatre països de la Unió Europea. Cal destacar que per a l'estudi comparatiu entre els diferents països la nostra font principal serà l'EUROSTAT.

Per realitzar aquest estudi tan ampli ens centrarem a analitzar l'atur durant els últims anys és a dir des del 2020 cap avant, tot i que, anomenarem alguna dada anterior que ens pot ser de gran ajut per entendre el funcionament i la fluctuació de les dades.

A continuació executarem la formulació de les hipòtesis que durant el treball avaluarem amb detall.

Com a una hipòtesi fonamental ens volem preguntar si l'atur és un fenomen homogeni a tots els sectors, comunitats o països. D'altra banda, com a hipòtesi específica veurem si existeixen diferències entre les taxes d'atur i de l'ocupació entre sectors. També aprofundirem amb la idea de saber si hi ha diferències en les taxes d'atur per comunitats autònomes d'un país i també les diverses diferències que ocasionen formar part d'un país o d'un altre quan parlem de l'atur. Finalment, també ens centrarem a analitzar una comparativa entre les taxes d'atur per sexes a nivell de comunitats i a escala de diversos països.

Tanmateix, ens agradaria donar a conèixer la relació que hi ha entre l'atur i el creixement econòmic, si s'escau. Amb totes aquestes formulacions d'hipòtesis i amb l'explicació teòrica esmentada amb anterioritat comencem a resoldre i desenvolupar el treball amb l'inici de la part pràctica.

6. ANÀLISI DE LA SITUACIÓ ACTUAL DE LA DESOCUPACIÓ A ESPANYA.

A continuació s'explicarà mitjançant gràfics la situació d'Espanya envers la desocupació que aquest país està sofrint amb dades extretes de fonts oficials. Els gràfics aniran seguits d'explicacions per poder entendre amb gran detall la situació actual.

6.1. Perspectiva actual.

En primer lloc, podem observar l'atur a l'estat espanyol corresponent al període 2023 amb milions de persones.

TAULA 1

Dades absolutes de persones desocupades dintre de l'estat Espanyol registrades (milers de persones)

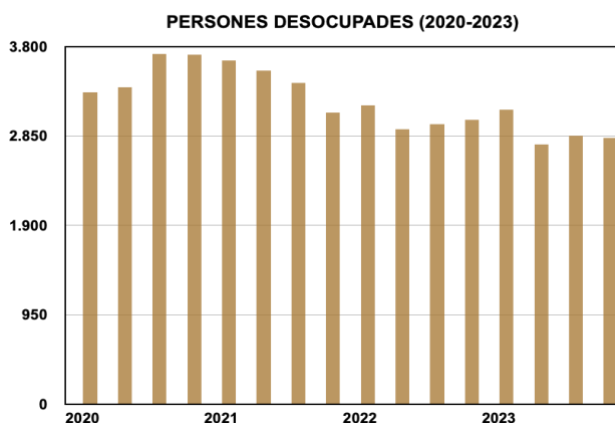
2023	Trimestre 1	3.128
2023	Trimestre 2	2.762,5
2023	Trimestre 3	2.855,2
2023	Trimestre 4	2.830,6

Elaboració pròpia extreta de dades de l'INE.

Per tant, podem veure que al quart trimestre del 2023 els desocupats dintre de l'estat espanyol és de 2.830.600 persones per saber si l'atur ha millorat, ho compararem amb els tres anys anteriors. Cal destacar que a la taula anterior tan sols figuren les persones que estan registrades en els centres oficials de desocupació, és a dir, l'atur registrat.

GRÀFIC 2:

Atur registrat en milers de persones des del 2020 fins al 2023 (INE)

Elaboració pròpia extreta de les dades de l'INE.

Podem afirmar que l'atur ha esdevingut una corba a la baixa des del 2020 fins a l'actualitat. Això significa que tenim menys persones desocupades i que el mercat laboral s'està activant. L'índex d'atur ha ocasionat una tendència a la baixa amb quasi un milió de persones amb tres anys, sent al quart trimestre del 2020 de 3.023.900 persones i al quart trimestre del 2023 de 2.830.600 persones. Cal destacar en el gràfic anterior una corba a l'alça durant el segon i tercer trimestre del 2020 causat per la pandèmia mundial (COVID-19), on molts sectors i treballadors es van veure afectats.

D'altra banda, l'ocupació són les persones en alta dintre del sistema general de la seguretat social. Fins ara només hem parlat de desocupació o atur amb aquest estudi observarem com ha millorat l'ocupació durant els últims anys i com estem a l'actualitat.

Segons el sistema general de la seguretat social, en primer lloc, el creixement en 544.000 persones ocupades en els últims 12 mesos. Per tant, el nombre de persones ocupades dintre de l'estat espanyol és de 20.881.293 sent una xifra rècord. Aquests 20 milions de persones és format per un 47,3% dones i un 52,70% homes.

Amb les xifres anteriors cal destacar que els afiliats en termes de desestacionalització han sigut 38.357 una altra xifra rècord per ser que estem en una època de poca activitat en molts sectors, com és el mes de gener 2024. (<https://www.inclusion.gob.es/w/la-afiliacion-a-la-seguridad-social-crece-en-544.000-ocupados-en-los-ultimos-doce-meses>)

GRÀFIC 3:

Elaboració extreta d'un estudi realitzat pel sistema general de la seguretat social.

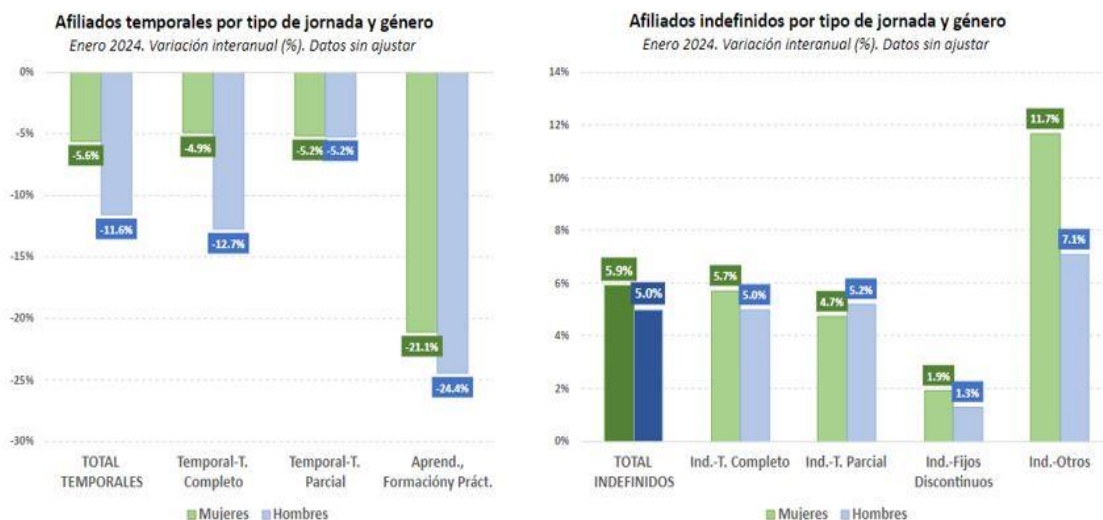
Amb l'anterior gràfic podem veure un pendent positiu on podem apreciar un augment significatiu en persones ocupades dintre del sistema de la seguretat social durant els últims 3 anys.

Segons la ministra d'Inclusió, Seguretat social i Migracions (Elma Saiz) ha afirmat que hi ha més dones que mai, concretament 300.000 més que al gener del 2023. D'altra banda, també es preveu una reducció de la bretxa de gènere, ja que, les bases de cotització (salari brut) de les dones creix més que el dels homes durant l'any 2023. Aquesta dada el sistema general de la seguretat social té coneixença pel fet que, cada mes les empreses envien les seves cotitzacions a la seguretat social, per tant, han analitzat les dades. Cal destacar que no significa que no hi ha bretxa salarial, però aquest augment de la base de cotització majoritàriament amb les dones podem dir que podria ocasionar en un futur una estabilitat amb les bretxes salarials.

Malgrat això, si comparem les dades extretes abans de la pandèmia, l'ocupació femenina mostra un gran creixement, ja que, creix quatre punts més que l'ocupació en els homes. Més concretament, ho fa un 11,70% envers un 7,6% que augmenta l'ocupació masculina. S'ha analitzat també l'ocupació pel tipus de contracte i es destaca un augment de l'ocupació indefinida entre les dones, 5,90% de creixement durant l'últim any. A continuació es mostra un gràfic on s'observa en termes de creixement durant l'últim any 2023 aquests contractes indefinits envers els eventuals. (<https://www.seg->

GRÀFIC 4:

Afiliats temporals i indefinits per tipus de contracte, jornada i gènere gener 2024.

Elaboració extreta de dades de la seguretat social.

L'anterior gràfic ens mostra el creixement o decreixement durant l'any 2023 entre homes i dones segons el contracte. Aquesta disminució dels contractes eventuais i l'augment considerable dels contractes indefinits és causat per l'entrada en vigor de la reforma laboral l'any 2021 que actualment està donant els seus fruits. Aquesta reforma laboral ha proporcionat conseqüències positives amb l'ocupació al territori espanyol, establint el mercat laboral en èpoques de desestacionalització i durant la resta de l'any.

No només veiem un creixement amb el nombre de dones ocupades a Espanya, sinó que també l'ocupació entre els joves el gener del 2024 veiem com ha superat l'augment mitjà. Cal destacar que aquest creixement és accentuat en alguns sectors amb un alt valor afegit, com a exemple, la informàtica i les comunicacions (51%), científiques i tècniques (33,3%) i activitats sanitàries que creix un 30,90%. Aquests creixements són del 2019 fins al gener del 2024. A continuació podem veure un gràfic que representa l'augment que han tingut els menors de 30 anys dintre del territori espanyol en situació d'ocupabilitat. Podem observar que hi ha hagut un creixement del 14,5% des del nivell que teníem abans de la pandèmia ocorreguda l'any 2020.

GRÀFIC 5:

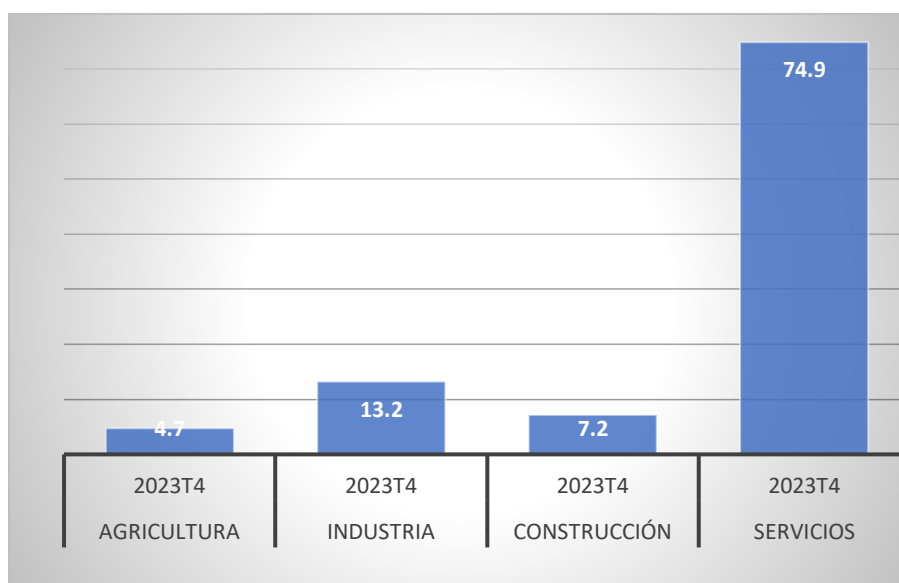
Elaboració extreta de dades de la seguretatsocial.

7. ANÀLISIS SECTORIAL DE LA DESOCUPACIÓ.

A continuació realitzarem un estudi per poder observar quins són els sectors dintre de territori espanyol on més persones necessita i on hi ha una major ocupabilitat. Amb el següent gràfic podrem observar quin és el pes de cadascú dels sectors en termes d'actius.

GRÀFIC 6:

Distribució percentual d'actius per sector econòmic Espanya per al període 2023

Elaboració pròpia extreta de la base de dades de l'INE.

Per tant, podem fer un rànquing dels sectors on hi ha un major índex d'actius. Tenim en primera posició el sector serveis amb una clara diferència envers els altres sectors de l'economia espanyola. Seguim amb l'indústria que té un pes bastant significatiu a causa de la quantitat d'indústries que conforma el nostre territori espanyol. En tercer lloc, tenim el sector de la construcció i per últim tenim el sector primari l'agricultura. Cal destacar que tots aquests percentatges que podem observar en l'anterior gràfic conformen el 100% del total de l'economia, ja que, hem escollit els 4 sectors més diferencials del territori. Tindrem altres sectors també rellevants com seria el sector del metall que no apareix dintre del rànquing anterior.

A continuació anem a veure l'ocupabilitat dintre de l'estat espanyol per branca d'activitat i també la variació interanual que han tingut les diverses taxes. Per això és necessari conèixer el concepte de CNAE. El CNAE és un sistema de numeració que té com a finalitat principal agrupar i classificar totes les unitats productores

segons l'activitat que desenvolupen a l'economia. Cal destacar que totes les empreses tenen un CNAE en concret, que es pot obtenir un cop presentat el model 036 a hisenda pública on figura l'activitat que és durà a terme.

Taula 2:

Ocupats per rama d'activitat territori espanyol quart trimestre 2023 (milers de persones)

	Valor absolut
	2023T4
Total	21.246,9
A Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	770,7
B Indústries extractives	36,2
C Indústria manufacturera	2.553,6
D Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	98,2
E Subministrament d'aigua, activitats de sanejament, gestió de residus i descontaminació	142,0
F Construcció	1.409,1
G Comerç a l'engròs i al detall; reparació de vehicles de motor i motocicleta	3.115,9
H Transporte i magatzem	1.144,9
I Hoteleria	1.687,5
J Informació i comunicacions	769,8
K Activitats financeres i d'assegurances	487,1
L Activitats immobiliàries	172,6
M Activitats professionals, científiques i tècniques	1.263,3
N Activitats administratives i serveis auxiliars	1.077,7
O Administració Pública y defensa; Seguretat Social obligatòria	1.444,3
P Educació	1.523,6
Q Activitats sanitàries i de serveis socials	2.037,9
R Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	411,6
S Altres serveis	514,1
T Activitats de la llar	582,9
U Activitats d'organitzacions i organismes extraterritorials	4,0

Amb aquesta taula podem identificar aquells sectors on és necessària un major nombre d'ocupats, ja que, l'activitat econòmica que es desenvolupa necessita més personal per satisfer la demanda que aquests presenten. Podem destacar tres grans activitats que dintre del nostre territori espanyol configuren un gran nombre d'ocupats. En primer lloc, i amb la major ocupació tenim el comerç a l'engròs i al detall. Seguidament, podem veure

que l'indústria manufacturera i les activitats sanitàries generen també una gran ocupabilitat en el nostre país.

A continuació desglossarem les tres activitats econòmiques líders en ocupabilitat per poder fer-nos una idea més detallada de quins són els comerços o activitats que més pes tenen en la nostra economia en temes de personal.

TAULA 3:

Desglossament d'ocupats en el comerç al per major i al per menor al 4T 2023 (en milers de persones).

G Comerç a l'engròs i al detall; reparació de vehicles de motor i motocicletes	3.115,9
45 Venta i reparació de vehicles de motor i motocicletes	354,2
46 Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, excepte de vehicles de motor i motocicletes	830,5
47 Comerç al detall, excepte de vehicles de motor i motocicletes	1.931,2

Font pròpia extreta de dades de l'INE.

Per tant, amb una ocupabilitat de 3.115.900 persones desglossades amb els següents conceptes. Cal destacar que la xifra que hi figura a la taula són ambdós sexes. Però l'activitat que se superposa a les altres, són els comerços al detall sense tenir en compte activitats de vehicles de motor i motocicletes formen un 61,98% d'ocupació dintre d'aquesta branca d'activitat.

TAULA 4:

Desglossament d'ocupats en l'indústria manufacturera al 4T 2023 (en milers de persones).

C Indústria manufacturera	2.553,6
10 Indústria de l'alimentació	483,0
11 Fabricació de begudes	62,7
12 Indústria del tabac	3,6
13 Indústria tèxtil	55,7
14 Confecció de roba de vestir	45,8
15 Indústria del cuir i del calçat	43,8
16 Indústria de la fusta i del suro, excepte mobles; cistelleria i esparteria	52,4
17 Indústria del paper	47,6
18 Arts gràfiques i reproducció de suports gravats	64,7
19 Coqueries i refino de petroli	21,3
20 Indústria química	136,4

21 Fabricació de productes farmacèutics	110,4
22 Fabricació de productes de suro i plàstics	96,4
23 Fabricació d'altres productes minerals no-metàl·lics	111,5
24 Metal·lúrgia; fabricació de productes de ferro i acer	70,7
25 Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip	239,9
26 Fabricació de productes informàtics, electrònics i òptics	52,2
27 Fabricació de material i equipo elèctric	83,3
28 Fabricació de maquinària i equipo	170,0
29 Fabricació de vehicles de motor	233,5
30 Fabricació d'un altre material de transport	90,1
31 Fabricació de mobles	92,9
32 Altres indústries manufactureres	53,8
33 Reparació i instal·lació de maquinària i equip	131,7

Elaboració pròpia extreta de dades de l'INE.

La indústria manufacturera la qual forma un total del 12% en l'ocupabilitat d'Espanya es desglossa amb els següent CNAE. Els CNAE o activitats dintre d'aquesta indústria tan extensa que hi predominen són la fabricació de productes metàl·lics excepte maquinària formen un 9,39% del total de l'activitat. Però l'activitat que predomina amb una gran diferència en aquesta branca d'activitats és la indústria de l'alimentació formen un 19% del conjunt de la indústria manufacturera.

TAULA 5:

Desglossament d'ocupats en les activitats sanitàries i de serveis socials al 4T 2023 (en milers de persones).

Q Activitats sanitàries i de serveis socials	2.037,9
86 Activitats sanitàries	1.375,2
87 Assistència en establiments residencials	365,3
88 Activitats de serveis socials sense allotjament	297,4

Elaboració pròpia extreta de dades de l'INE.

En aquesta branca d'activitats podem veure que les activitats sanitàries són les que predominen una dada prou evident que s'ha reduït envers l'any 2020 on els sanitaris que hi havia eren majors a causa de la pandèmia mundial. Aquesta branca en general, configura un 9,59% del conjunt total d'ocupabilitat del nostre territori.

Cal destacar que ens hem centrat en les tres grans branques més importants en termes d'ocupació. D'altra banda, les dades sostretes anteriorment són corresponents al període 2023 del quart trimestre, per tant, poden haver-hi variacions entre trimestres

segons el sector. Com a exemple, el sector de l'hoteleria té una major aflluència d'ocupació en les temporades d'estiu i primavera, és a dir, durant el segon i tercer trimestre de l'any, aquest fenomen concorda amb la definició d'atur estacional que depèn de l'època de l'any. Per tal de poder veure l'evolució anual que han tingut les dades anteriors des del 2020 fins al 2023 realitzarem una taula on incorporarem les diverses evolucions tant per any com per trimestre.

TAULA 6:

Evolució anual de l'ocupabilitat per branca d'activitat des del quart trimestre del 2020 fins al quart trimestre del 2023.

	2023T4	2022T4	2021T4	2020T4
Total	21.246,9	20.463,9	20.184,9	19.344,3
A Agricultura, ramaderia, silvicultura y pesca	770,7	753,2	840,1	782,1
B Indústries extractives	36,2	29,6	30,4	33,1
C Indústria manufacturera	2.553,6	2.544,6	2.489,3	2.426,7
D Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire	98,2	80,7	91,5	87,7
E Subministrament d'aigua, activitats de sanejament, gestió de residus i descontaminació	142,0	146,8	153,9	146,1
F Construcció	1.409,1	1.300,8	1.285,9	1.280,2
G Comerç a l'engròs i al detall; reparació de vehicles de motor i motocicletes	3.115,9	3.040,5	2.989,7	3.002,8
H Transport i magatzem	1.144,9	1.148,0	1.078,2	1.010,2
I Hoteleria	1.687,5	1.606,9	1.516,2	1.297,9
J Informació i comunicacions	769,8	717,5	709,4	602,2
K Activitats financeres i d'assegurances	487,1	486,4	497,6	476,0
L Activitats immobiliàries	172,6	173,5	154,8	155,2
M Activitats professionals, científiques i tècniques	1.263,3	1.098,0	1.113,7	1.059,2
N Activitats administratives i serveis auxiliars	1.077,7	1.045,5	1.098,9	1.012,0

O Administració Pública i defensa; Seguretat Social obligatòria	1.444,3	1.464,6	1.361,0	1.377,9
P Educació	1.523,6	1.493,9	1.495,0	1.393,0
Q Activitats sanitàries i de serveis socials	2.037,9	1.899,3	1.896,0	1.802,9
R Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	411,6	412,0	399,5	368,3
S Altres serveis	514,1	474,0	459,8	463,0
T Activitats de la llar	582,9	543,9	518,8	563,1
U Activitats d'organitzacions i organismes extraterritorials	4,0	4,0	5,2	4,5

Elaboració pròpia amb dades extretes de l'INE.

TAULA 7:

Taxa de variació de l'atur anual en relació als diversos anys següents:

	2023-2022	2023-2020
Total	3,83	9,84
A Agricultura, ramaderia, silvicultura y pesca	2,32	-1,46
B Indústries extractives	22,30	9,37
C Indústria manufacturera	0,35	5,23
D Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire	21,69	11,97
E Subministrament d'aigua, activitats de sanejament, gestió de residus i descontaminació	-3,27	-2,81
F Construcció	8,33	10,07
G Comerç a l'engròs i al detall; reparació de vehicles de motor i motocicletes	2,48	3,77
H Transport i magatzem	-0,27	13,33
I Hoteleria	5,02	30,02
J Informació i comunicacions	7,29	27,83
K Activitats financeres i d'assegurances	0,14	2,33
L Activitats immobiliàries	-0,52	11,21
M Activitats professionals, científiques i tècniques	15,05	19,27

N Activitats administratives i serveis auxiliars	3,08	6,49
O Administració Pública i defensa; Seguretat Social obligatòria	-1,39	4,82
P Educació	1,99	9,38
Q Activitats sanitàries i de serveis socials	7,30	13,03
R Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	-0,10	11,76
S Altres serveis	8,46	11,04
T Activitats de la llar	7,17	3,52
U Activitats d'organitzacions i organismes extraterritorials	0,00	-11,11

Elaboració pròpia extreta de dades de l'INE.

En aquesta taula anterior podem veure com ha evolucionat l'ocupabilitat en el territori espanyol. L'evolució durant aquests últims anys ha estat favorable per a Espanya, ja que, hi ha un augment de les persones treballant a quasi totes les branques d'activitat, per tant, una major ocupabilitat molts cops va lligada amb una baixada de l'índex d'atur. Per la qual cosa podem afirmar una millora en l'ocupació a territori espanyol durant els últims anys, també veiem una correcta recuperació del mercat de treball a Espanya a conseqüència de la pandèmia mundial del 2020. Podem observar en particular l'hoteleria com un sector que més ha sofert durant els últims anys a causa de la pandèmia, ja que, en comparació a l'any 2020 hi ha un increment de l'ocupació significatiu en aquest sector, i a l'igual forma en el sector de la construcció però amb un increment un poc més lleu. D'altra banda, podem observar que hi ha sectors els quals pràcticament no s'han vist afectats com pot ser el sector immobiliari i d'assegurances. No obstant això, hi ha hagut sectors que ha passat al contrari hi ha menys ocupabilitat que l'any 2020, un clar exemple seria el sector de l'agricultura, ramaderia i pesca, però la disminució és molt significativa.

En conclusió, cal destacar que dintre d'aquesta anàlisi sectorial no hem obtingut dades en percentatge respecte a la taxa d'atur per això hem optat per dur a terme una anàlisi en relació amb l'ocupabilitat de cada sector dintre de territori Espanyol.

8. ANÀLISIS AUTONÒMIC DE LA TAXA D'ATUR A L'ESTAT ESPANYOL.

Per començar amb aquesta anàlisi s'haurà de les causes i els motius de l'atur en algunes zones del país. Donarem a conèixer el motiu el qual l'atur no és uniforme al conjunt del nostre territori. Però, en primer lloc, observem la taula següent:

TAULA 8:

Taxa d'atur per comunitats autònomes Espanya 2023

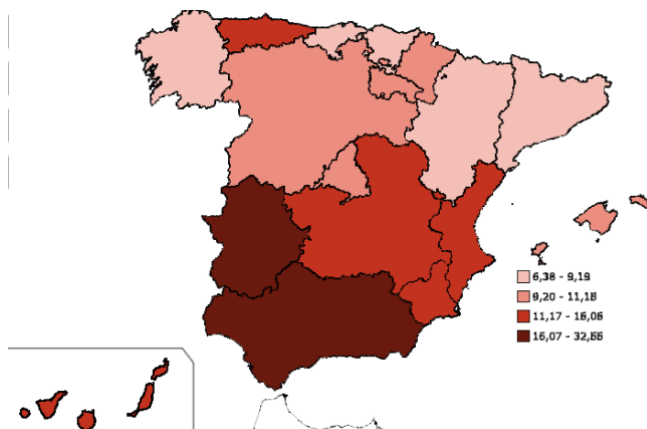
	2023T4	2023T3	2023T2	2023T1
Ambos sexes				
Total Nacional	11,76	11,84	11,60	13,26
01 Andalusia	17,60	18,67	18,05	18,31
02 Aragó	7,85	7,77	8,59	8,94
03 Astúries, Principat d'	11,81	13,09	10,45	13,06
04 Balears, Illes	11,38	5,72	7,15	18,14
05 Canàries	16,19	15,23	15,25	17,17
06 Cantàbria	7,48	7,48	8,12	9,29
07 Castella i Lleó	9,50	9,47	9,06	10,28
08 Castella - La Manxa	12,45	11,85	13,01	15,02
09 Catalunya	8,97	8,50	8,44	10,37
10 Comunitat Valenciana	12,65	11,79	12,20	13,78
11 Extremadura	16,29	16,50	17,05	19,53
12 Galícia	9,15	9,29	9,58	10,90
13 Madrid, Comunitat de	9,72	10,53	9,56	11,01
14 Múrcia, Regió de	11,32	13,39	12,35	13,48
15 Navarra, Comunitat Foral de	9,32	9,29	8,79	12,13
16 País Basc	6,33	8,32	7,13	8,44
17 Rioja, La	9,52	9,61	7,46	10,06
18 Ceuta	28,35	27,79	27,37	23,97
19 Melilla	27,42	20,89	19,42	26,06

Elaboració pròpia extreta de dades de l'INE.

Per tal de veure amb més detall les taxes per comunitats autònomes anem a realitzar un mapa d'Espanya on figuraran les diverses taxes d'atur registrat.

GRÀFIC 7:

Mapa autonòmic amb les taxes d'atur 2023.

Elaboració pròpia amb dades extretes de l'INE.

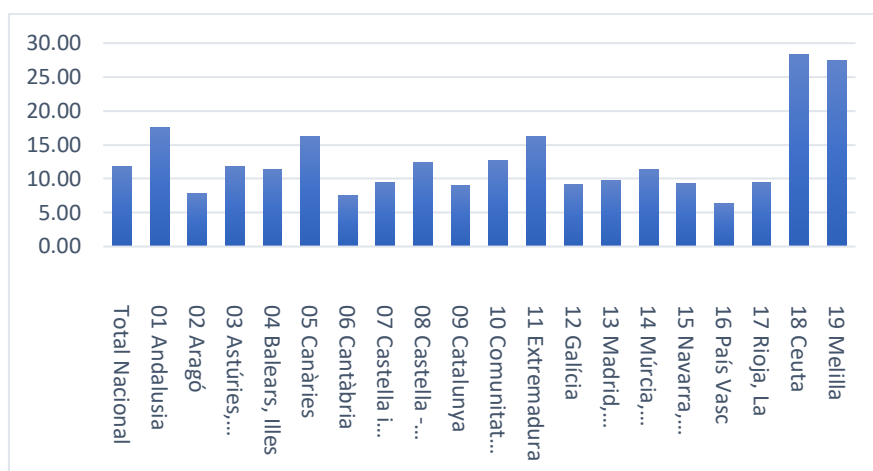
Amb la taula anterior podem veure una situació de decreixement pel que fa a l'atur a totes les comunitats autònomes del nostre territori des de l'inici fins al final del període 2023. Excepte Ceuta i Melilla que segons l'INE podrien haver-hi variacions, per tant, les hem d'analitzar en precaució. Respecte al mapa podem veure una taxa menor d'atur al nord d'Espanya, mentre que al sud les taxes d'atur són més elevades.

D'altra banda, podem observar que les comunitats autònomes amb una menor taxa d'atur són el País Basc, Cantàbria i Aragó. Però les comunitats amb una major taxa són Ceuta i Melilla, tot i que no podem fiar-nos d'aquestes dades en aquestes regions del territori espanyol i per a ser més precisos obviarem les dades de Ceuta i Melilla. Per tant, el País Basc és la més baixa d'aquest any 2023 això és produït per l'economia tan diversificada que té aquesta comunitat i juntament amb polítiques actives d'ocupació fan que la taxa sigui la més baixa del territori espanyol.

Podem observar una dada important en la comunitat autònoma de les Illes Balears on la taxa d'atur durant el segon trimestre i sobretot durant el tercer trimestre és molt baixa en comparació durant la resta de l'any, a causa de la gran afluència del sector turisme durant les èpoques estivals provoca aquestes fluctuacions tan diverses.

GRÀFIC 8:

Taxa d'atur per comunitats autònomes del quart trimestre del 2023.

Font pròpia extreta de dades de l'INE.

Una altra dada important és la variació interanual per comunitats autònomes durant el 2023 envers l'any 2022. Per tant, quines comunitats han estat les que ha augmentat l'atur i quines comunitats han pogut mitigar aquesta variable macroeconòmica. A continuació ho podem veure en una taula on els resultats negatius signifiquen un increment de l'atur envers el mateix període però de l'any anterior i els resultats positius són on la taxa d'atur a disminuït en relació amb l'any anterior. La forma de càlcul de la taxa de variació interanual següent s'ha fet amb la relació de les taxes de l'any que volem menys la del any anterior i aquesta xifra dividit per la taxa de l'any anterior i tot multiplicat per 100, així trobem la variació d'un any determinat. Aquesta variació ens serveix per comprendre si ha augmentat o disminuït envers l'any anterior.

TAULA 9:

Variació interanual del 2023 respecte el mateix període de l'any 2022.

	2023T4	2023T3	2023T2	2023T1
Ambdós sexes				
Total Nacional	1,11	0,83	0,88	0,39
01 Andalusia	1,40	0,31	0,63	1,12
02 Aragó	1,56	1,31	0,37	1,20
03 Astúries, Principat d'	2,58	-0,28	0,91	-1,09
04 Balears, Illes	-0,47	0,07	2,14	-0,11
05 Canàries	-1,62	2,50	2,51	3,13
06 Cantàbria	2,86	1,13	0,05	1,24
07 Castella y Lleó	-0,67	-0,56	1,13	0,80
08 Castella - La Manxa	1,93	2,56	1,10	-0,75

09 Catalunya	0,94	0,81	0,85	-0,14
10 Comunitat Valenciana	0,88	1,71	0,61	-0,93
11 Extremadura	1,33	-0,65	-0,32	-0,55
12 Galícia	1,48	1,51	1,62	0,54
13 Madrid, Comunitat de	1,79	0,80	0,62	0,84
14 Múrcia, Regió de	1,57	1,15	-0,17	-0,04
15 Navarra, Comunitat Foral de	0,77	-0,30	-0,03	-1,69
16 País Basc	2,33	-0,03	1,62	0,25
17 Rioja, La	-0,92	-1,58	2,73	1,15
18 Ceuta	2,20	3,03	-4,62	5,24
19 Melilla	-6,22	-2,73	5,24	-3,94

Elaboració pròpia extreta de dades de l'INE.

Per tant, amb l'anterior gràfic podem veure una millora sistemàtica important en la taxa d'atur l'any 2023 sent més baixa al quart trimestre del 2023 a totes les comunitats excepte, Melilla, La Rioja, Castella i Lleó, Canàries i les Illes Balears. No obstant podem observar que la comunitat que més ha pogut reduir l'atur és la comunitat autònoma de Cantàbria.

Finalment, a escala macroeconòmica les comunitats no poden tenir taxes d'atur iguals o similars a causa dels següents motius:

- L'estructura econòmica, ja que, cadascuna de les diverses comunitats autònomes tenen una diversificació econòmica diferent. És a dir, hi haurà zones dintre de territori espanyol on l'activitat que predominarà serà l'agricultura i en altres regions podria ser l'indústria per aquest motiu l'atur no pot ser homogènia entre comunitats.
- El nivell de desenvolupament segons la comunitat, les comunitats més desenvolupades tenen taxes més baixes d'atur, ja que, són les que ofereixen més oportunitats de feina i poden absorbir millor els impactes negatius de l'economia.
- La demografia, com a exemple, l'edat dels habitants, la taxa de natalitat, la migració interna poden influir en les taxes de desocupació. Les zones geogràfiques on la població jove és més abundant hi haurà més tendència a tenir una taxa d'atur elevada, causada per la inexperiència i l'entrada continuada d'aquests joves.
- Cadascuna de les comunitats autònomes tenen polítiques laborals i socials diferents entre les comunitats i, per tant, poden haver-hi variacions en la taxa

d'atur. Cal destacar que, les persones que viuen dintre d'una mateixa comunitat autònoma té molts inconvenients per desplaçar-se per treballa a un altra comunitat autònoma, això fa que la taxa d'atur no sigui homogènia.

A continuació i per a fer-nos una idea més directa a quin és l'atur registrat que tenim al nostre territori espanyol realitzarem una taula la qual ens proporcionarà aquests valors absoluts per comunitats autònomes.

TAULA 10:

Atur registrat amb milers de persones durant l'any 2023 a Espanya.

	Total			
	2023T4	2023T3	2023T2	2023T1
Ambos sexes				
Total Nacional	2.830,6	2.855,2	2.762,5	3.127,8
01 Andalusia	724,4	775,2	744,6	745,8
02 Aragó	51,8	50,3	55,9	58,0
03 Astúries, Principat d'	53,4	60,0	46,6	57,4
04 Balears, Illes	74,6	41,0	49,3	117,9
05 Canàries	196,4	179,2	179,8	202,5
06 Cantàbria	20,7	21,0	22,6	25,3
07 Castella i Lleó	106,0	106,6	100,7	113,8
08 Castella - La Manxa	126,8	121,3	133,2	152,9
09 Catalunya	366,3	345,4	336,8	407,2
10 Comunitat Valenciana	333,1	310,2	311,3	352,5
11 Extremadura	80,7	83,4	85,6	97,9
12 Galícia	114,7	117,2	119,7	135,1
13 Madrid, Comunitat de	361,0	386,8	349,2	399,1
14 Múrcia, Regió de	86,2	103,8	93,7	101,2
15 Navarra, Comunitat Foral	30,6	30,6	28,5	39,3
16 País Basc	67,4	88,5	75,0	87,1
17 Rioja, La	15,0	15,5	11,8	16,0
18 Ceuta	11,0	11,6	11,0	9,6
19 Melilla	10,3	7,7	7,0	9,3

Podem observar que les comunitats més afectades en l'àmbit de l'atur són les comunitats on més turisme i més població tenen. Per tant, les comunitats on més atur registrat hi ha són: Andalusia, Catalunya i Madrid. Unes de les comunitats més poblades del territori europeu.

Cal destacar que si comparem els totals obtinguts i ho comparem en l'atur total entre dones i homes podem observar el següent:

TAULA 11:

Diferència de la taxa d'atur entre dones i homes de l'estat Espanyol.

	Total	
	2023T4	
	HOMES	DONES
01 Andalusia	15,09	20,53
02 Aragó	6,15	10,42
03 Astúries, Principat d'	11,24	12,01
04 Balears, Illes	10,75	11,63
05 Canàries	13,96	18,39
06 Cantàbria	6,12	8,76
07 Castella i Lleó	7,85	11,62
08 Castella - La Manxa	9,43	15,94
09 Catalunya	8,56	9,82
10 Comunitat Valenciana	11,39	14,65
11 Extremadura	14,19	18,66
12 Galícia	8,38	10,05
13 Madrid, Comunitat de	8,94	10,36
14 Múrcia	9,66	13,70
15 Navarra	7,73	10,97
16 País Basc	5,94	6,86
17 Rioja, La	9,11	10,40
18 Ceuta	24,99	40,73
19 Melilla	27,33	32,30

Elaboració pròpia extreta de dades de l'INE.

Llavors podem dir que hi ha més dones que formen part de l'atur registrat a Espanya. Per tant, un dels motius que aparentment podem observar al mercat laboral és que les dones són més vulnerables a possibles acomiadaments quan tenen un nadó o quan han d'estar a casa amb el període de lactància. Tot i que, tradicionalment i encara ara, hi ha una gran presència masculina en molts sectors, com a exemple, la construcció o la indústria aquest fet tampoc afavoreix a les dones al món laboral. Cal destacar que durant els últims anys s'ha pogut eliminar moltes de les diverses diferències salarials entre els homes i les dones, ja que, la llei dicta que ha d'haver-hi un pla d'igualtat salarial que han de tenir totes les empreses, tot i que, encara existeix la bretxa salarial. Cal destacar que a Castella la Manxa la diferència de taxa entre homes i dones és molt elevada mentre que a Catalunya no ho és tant. Aquesta diferència tan important en la comunitat autònoma de Castella la Manxa s'ocasiona pel simple fet que en aquesta comunitat els sectors que hi predominen són l'agricultura, la indústria manufacturera i la construcció que són sectors on predominen l'ocupació d'homes. No obstant, Catalunya té el sector serveis molt desenvolupat, i per això la diferència no és tan important, ja que, al sector serveis hi ha més presència femenina.

En conclusió, les comunitats autònomes no tenen una taxa d'atur homogènia a causa de grans problemes estructurals que ostenten les diverses comunitats autònomes. D'altra banda, la globalització i el lliure mercat laboral fa que aquestes taxes no estiguin homogènies a causa que un treballador del País Basc pot estar treballant a Catalunya i a la inversa. Cadascuna de les comunitats autònomes té la potestat de poder realitzar les polítiques d'ocupació que creguin convenients per reduir l'atur.

9. ANÀLISI DE QUATRE PAÏSOS DE LA UNIO EUROPEA.

En primer lloc, abans de començar amb l'anàlisi hem de veure les diferents característiques que podrien afectar en els quatre països, que posteriorment analitzarem en matèria de desocupació. D'altra banda, els països que a continuació analitzarem són: Espanya com hem fet fins ara, Itàlia, Països Baixos i Polònia. Per tal de fer-nos una idea més aproximada hem de veure el nivell de vida d'aquests països. Com molt bé hem après amb l'assignatura de principis de l'economia aplicada la ràtio que serveix per designar el nivell de vida que hi ha a un altre país s'utilitza el PIB per càpita que és el repartiment del PIB total entre la quantitat de persones que habiten en un país en concret. Per començar, farem un resum dels diferents països i on estan situats cadascun d'ells i unes característiques generals d'aquests països.

Espanya

Espanya és un país situat al sud d'Europa, la seva regió ostenta 505.970 km². Aquest país té una població de 48,5 milions d'habitants aproximadament. La seva densitat de població està amb la xifra dels 96 habitants per km². La capital d'aquest país és Madrid. Espanya amb volum de PIB és l'economia número 14 a nivell mundial, tot i que el seu deute públic són d'un 107,7% respecte al PIB total.

D'altra banda, el PIB per càpita d'aquest país l'any 2023 és de **30.320 €** sent el país número 37 dels 196 que formen el rànquing. No obstant això, hi ha un altre indicador anomenat l'índex de desenvolupament humà (IDH), aquest indicador és de 0.905 això significa una bona qualitat de vida entre els habitants que habiten en Espanya i ens indica també que no hi ha molta diferència entre classes socials. L'índex de desenvolupament humà és una estadística composta per classificar països amb un nivell de vida o qualitat de vida, cal destacar que IDH és més complet que l'indicador de la renda per càpita, ja que inclou més factors com la taxa d'analfabetisme, la mortalitat infantil i l'accés a aigua potable, etc. Per tant, Espanya tot i tenir un IDH elevat podem veure que en l'àmbit de l'atur som el país de la Unió Europea on més taxa d'atur hi ha, per tant, és una variable que hem de tenir en compte però no significa tenir un IDH elevat estrictament s'ha de tenir una taxa d'atur baixa. (<https://www.termcat.cat/ca/diccionaris-en-linia/269/fitxa/NDYwODk1Ng%3D%3D>)

Itàlia

Itàlia situada al sud d'Europa amb capital Roma, la seva regió té 302.068 km² i en una població d'uns 58.9 milions d'habitants. Aquest país té molta densitat de població respecte Espanya, ja que, hi ha 195 habitants per cada km² el doble que el de l'estat espanyol. Itàlia és una de les 10 economies més importants a nivell mundial. Però el seu deute públic l'any 2023 és del 137,3% respecte al seu PIB que és de 2.085.376 milions d'euros l'any 2023. Cal destacar que segons el Pacte d'estabilitat i creixement de la Unió Europea diu que el deute públic respecte el PIB del país no pot superar el 60%, Itàlia en aquest cas ho està incomplint.

D'altra banda, el PIB per càpita l'any 2023 va ser de **35.350 €** per habitant una xifra superior que la de l'estat espanyol i inclús així tenen més habitants pels quals es reparteix la riquesa. Tot i això, l'indicador del desenvolupament humà és de 0,895 un poc inferior a la d'Espanya, però amb un PIB per càpita superior al de l'estat Espanyol, podem afirmar que dintre d'aquest país hi ha una bona qualitat de vida. Per tant, a Itàlia la situaríem al lloc 29 dels 196 països del rànquing pel que fa al PIB per càpita o en altres paraules nivell de vida.

Països Baixos

Els Països Baixos situats al nord-oest d'Europa i amb capital a Amsterdam. La seva superfície és de 41.540 km², per tant, un país amb unes dimensions terrestres petites. Aquest país compta amb 17.811.291 milions d'habitants, i podem afirmar que és un país amb una densitat de població elevada de 429 habitants per kilòmetre quadrat.

El deute públic d'aquest país és del 46,5% respecte al PIB. Una dada sorprenen, ja que, a Espanya i Itàlia el deute públic està per sobre del PIB total. Cal destacar que hi ha un PIB per càpita l'any 2023 de **57.840 €** situant-se directament al lloc 13 del rànquing amb un PIB per càpita més elevat. D'altra banda, l'índex de desenvolupament humà és de 0,941. Els habitants d'aquest territori tenen una gran qualitat de vida.

Polònia

Polònia situada al nord-est d'Europa i amb capital a Varsòvia. Aquest país té una superfície de 312.710 km² i amb un nombre d'habitants de 36,7 milions d'habitants aproximadament. El qual fa que els habitants per metre quadrat al territori de Polònia sigui de 118 habitants per kilòmetre quadrat. Polònia amb volum del PIB és l'economia número 21 respecte a els països europeus. El seu deute públic voreja aproximadament el 50% respecte el PIB total. Però cal destacar que la dada més rellevant és que té les taxes d'atur més baixes, per tant, és catalogat com un dels països amb menys percentatge de persones desocupades del món.

El seu PIB per càpita és **19.920 €** per habitant respecte al PIB. Com a resultat, situem a Polònia al número 51 del rànquing llavors podem afirmar que hi ha un baix nivell de vida respecte a la resta dels països. D'altra banda, IDH és de 0,876.

En conclusió s'adjuntarà una taula per veure els diversos PIB per càpita dels països anteriors.

TAULA 12:

PAÏSOS	Habitants (Milions)	IDH	PIB PER CÀPITA
Espanya	48,5	0,905	30.320€
Itàlia	58,9	0,895	35.350€
Països Baixos	17,8	0,941	57.840€
Polònia	36,7	0,876	19.920€

Per tant, si observem la taula anterior on tenim el resum de les variables del país podem observar que no aquells països que tenen un IDH superior han de tenir estrictament una taxa d'atur inferior. D'altra banda, aquells països que tenen un PIB per càpita superior no tenen perquè tenir una taxa d'atur inferior podem veure el cas de Països Baixos i Polònia, tot i que, Països Baixos té major PIB per càpita no té la taxa d'atur més baixa que Polònia. Aquestes característiques signifiquen que no tenen una relació estricta l'atur amb les variables anteriors però si que estan relacionades indirectament entre sí.

A continuació anem a veure després d'haver comentat la situació de cadascun d'aquests països quines són les taxes d'atur d'aquest països i intentar esbrinar a que és degut les diferents taxes. Cal destacar que totes les taxes faran referència a l'any 2023. Tot i que realitzarem alguna taula on es podrà observar l'evolució de les taxes durant els últims anys.

TAULA 13:

Evolució des del 2020 fins al 2023 de la taxa d'atur dels diferents països.

ANYS	2020	2021	2022	2023
Euro zona – 20 països	8,0	7,8	6,8	6,6
Espanya	15,5	14,9	13,0	12,2
Països Baixos	4,9	4,2	3,5	3,6
Itàlia	9,3	9,5	8,1	7,7
Polònia	3,2	3,4	2,9	2,8

Font pròpia extreta de dades de l'Eurostat.

Amb l'anterior taula podem donar a conèixer les diverses taxes d'atur de cada país al qual hem volgut enfocar-nos. D'altra banda, també hem incorporat la mitjana de les taxes d'atur de vint països de la zona euro per tal de veure quins països de tots els que

hem referenciat anteriorment estan a una situació correcta, és a dir, per sota de la mitjana dels vint països i quins per damunt d'aquesta mitjana.

En primer lloc, podem observar Espanya com un país amb una taxa d'atur significativa i molt elevada respecte als altres països. També destaquem que se situa en un 12,2% de taxa d'atur quasi el doble d'atur que la mitjana de vint països de la Unió Europea. Per tant, podem afirmar que Espanya amb visió general respecte altre països està en una situació desfavorable a causa de l'alt nivell d'atur que suporta. No obstant, la situació desfavorable que Espanya ostenta, s'ha vist reduït durant els últims anys la taxa d'atur. A continuació podem analitzar els Països Baixos un país amb un alt nivell de vida i, per consegüent, el seu PIB per càpita al ser un país amb molt de producte interior brut i la població no arriba als 20 milions. Podem veure que en tenir un PIB per càpita més elevat hi ha un atur l'any 2023 de 3,6% molt per sota de la mitjana Europea, aquest indicador ens proporciona saber que és un país amb molta taxa d'ocupació i que buscar feina en aquest país és gairebé fàcil, ja que, hi ha moltes oportunitats dintre del mercat laboral. En conclusió, és un país amb un alt nivell de riquesa on la seva taxa és molt baixa en comparació a la mitjana Europea.

En tercer lloc, tenim a Itàlia un país amb un PIB i un deute públic i una taxa d'atur molt similar a la del territori Espanyol. Tot i això, Itàlia esdevé un PIB per càpita més elevat que el d'Espanya i disposa d'una taxa inferior d'atur, exactament l'any 2023 d'un 7,7%. Una evolució positiva per part d'Itàlia que des del 2020 ha aconseguit reduir quasi un 2% la seva taxa d'atur.

Finalment, tenim a Polònia un país amb un PIB per càpita inferior al d'Espanya, però tot i això, esdevé una de les taxes d'atur més baixes de la comunitat Europea, de fet és la segona taxa més baixa només el supera Txèquia sent la taxa més baixa de la Unió Europea. Tot i que Polònia ha tingut una evolució a la baixa en la seva taxa d'atur, ha sigut molt poc la seva disminució. L'any 2023 Polònia presenta una taxa d'atur del 2,8% una xifra molt bona, la qual significa la plena ocupació del país. Cal destacar que, l'atur friccional és un tipus d'atur que està relacionada amb la plena ocupació, ja que, aquest es produeix quan les persones es troben en el procés de transició entre una feina i una altra. Aquest atur no es deu a una manca general d'ofertes de treball, sinó a factors com el temps necessari per buscar una feina adequada, la mobilitat laboral, o decisions personals i professionals. (<https://ec.europa.eu/eurostat>)

TAULA 14:

Evolució de la taxa d'atur dels homes des de l'any 2020 fins al 2023.

ANYS	2020	2021	2022	2023
Euro zona – 20 països	7,7	7,4	6,4	6,2
Espanya	13,9	13,2	11,4	10,7
Itàlia	8,6	8,7	7,1	6,8
Països Baixos	4,6	4,0	3,3	3,4
Polònia	3,1	3,4	2,8	2,8

Font pròpia extreta de dades de l'Eurostat.

TAULA 15:

Evolució de la taxa d'atur de les dones des de l'any 2020 fins al 2023.

TIME	2020	2021	2022	2023
Euro zona – 20 països	8,3	8,2	7,2	6,9
Espanya	17,4	16,8	14,9	13,9
Itàlia	10,4	10,6	9,4	8,8
Països Baixos	5,1	4,5	3,8	3,8
Polònia	3,3	3,4	2,9	2,9

Font pròpia extreta de dades de l'Eurostat.

Amb les dues anteriors taules podem veure la diferència en temes d'atur entre les dones i els homes. Podem veure una lleugera major taxa a la taula de les dones que no pas a la taula dels homes. Per tant, hi ha més dones en situació d'atur que no pas homes a tots els països que hem realitzat l'estudi i també amb la mitjana de vint països de la Unió Europea.

En conclusió, i si comparem els quatre països de la Unió Europea podem veure que Espanya té la taxa d'atur més alta. Per tant, el territori Espanyol haurà de buscar polítiques o reformes per tal de fer disminuir la taxa d'atur. Cal destacar que durant els últims anys Espanya ha pogut reduir la seva taxa significativament, però encara ha de disminuir-la més per posar-se al voltant de la mitjana de la Unió Europea.

10. PIB PER CÀPITA RESPECTE LA TAXA D'ATUR.

En aquest apartat podem relacionar la llei de Okun que estableix una relació inversa entre el creixement econòmic i la taxa d'atur d'una economia. Quan el producte interior brut (PIB) real augmenta, la taxa d'atur tendeix a disminuir. A la inversa, quan el PIB real disminueix, la taxa d'atur tendeix a augmentar. Aquesta relació s'expressa típicament com un canvi percentual en la taxa d'atur per cada canvi percentual en el PIB real. Tot i ser útil com a guia general, la relació exacta pot variar entre països i en funció de diversos factors econòmics i socials. La llei de Okun s'utilitza sovint per als responsables de polítiques per entendre com el creixement econòmic afecta l'ocupació i viceversa. Malgrat la seva utilitat, la llei de Okun no és una regla fixa i pot ser afectada per factors com les polítiques monetàries i canvis estructurals en l'economia. Per tant, aquesta llei ens dona a pensar que hi ha una correlació entre el PIB real d'Espanya i la taxa d'atur al nostre territori.

El PIB per càpita, en termes generals, és la quantitat monetària que s'obté de dividir el PIB total d'un territori entre els habitants que hi figuren a dintre d'aquest territori.

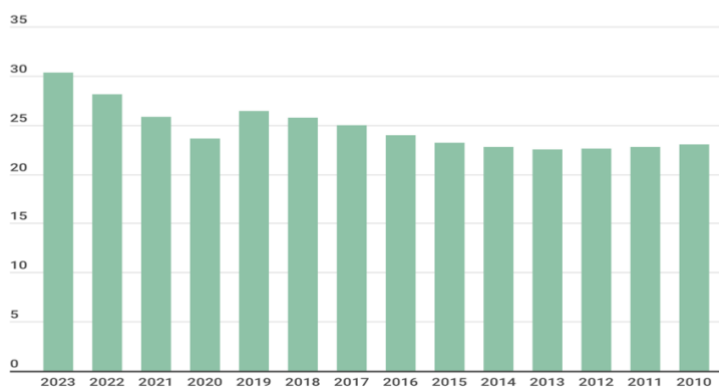
Cal destacar que aquesta mesura macroeconòmica calcula el valor total de tots els béns i serveis produïts en un país determinat durant un període de temps específic, generalment un any natural, dividit per la població total d'aquell mateix país. Aquest indicador, el PIB per càpita, és de gran utilitat per tal de mesurar la riquesa mitjana per persona d'un país en concret. També ens es pot ajudar a comparar el nivell de desenvolupament econòmic entre diferents països. Per tant, podem afirmar que un PIB per càpita elevat indica un nivell de benestar econòmic i social més elevat entre els ciutadans i com a país en general.

L'atur cíclic es produeix quan la despesa de l'economia (la demanda agregada) és insuficient per donar feina a tots els treballadors durant èpoques de crisi del cicle econòmic. Els efectes que ocasiona aquest tipus d'atur són principalment: Descens de la producció real, disminució de la demanda, augment del dèficit públic i efectes psicològics negatius.

Amb la gràfica següent es podrà observar l'evolució que ha tingut el PIB per càpita durant els últims anys.

GRÀFIC 9:

Evolució del PIB per càpita des del 2010 fins el 2023 (milers d'euros).

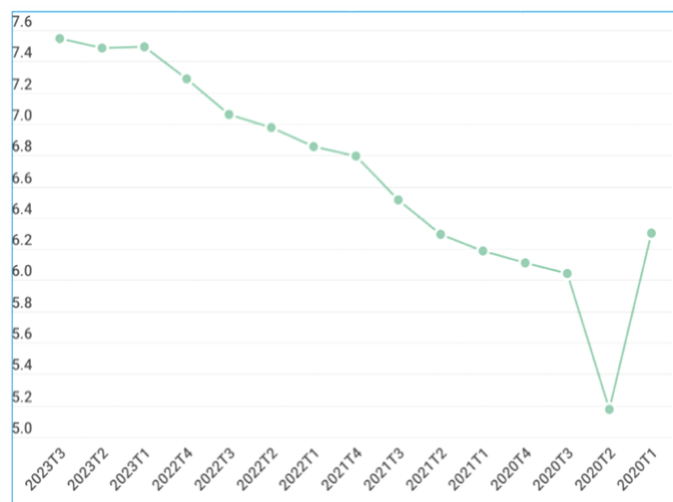
Font pròpia extreta a partir d'una pàgina web.

Podem observar amb l'anterior gràfic una corba a l'alça del nivell de vida i, per consegüent, del PIB per càpita del territori espanyol. L'any 2023 aquest indicador ha augmentat considerablement sent de 30.320 € per habitant respecte al PIB global. Per tant, podem afirmar que ha augmentat un 7,70% respecte a l'any anterior, tot i que l'any 2022 respecte a l'any 2021 ha augmentat un 9,20% la pujada més gran del PIB per càpita dels últims 13 anys, a causa del gran descens sofert l'any 2020 pel COVID-19. Podem observar també com es va reduir aquest indicador i el nivell de vida de la societat espanyola l'any 2020 amb una caiguda del PIB per càpita de més d'un 10%.

No obstant les dades anteriorment recopilades són un clar indicador, però a continuació desenvoluparem com afecta el PIB per càpita a la taxa d'atur d'un territori.

GRÀFIC 10:

Evolució PIB per càpita trimestral (2020-2023) Espanya en milers d'euros.

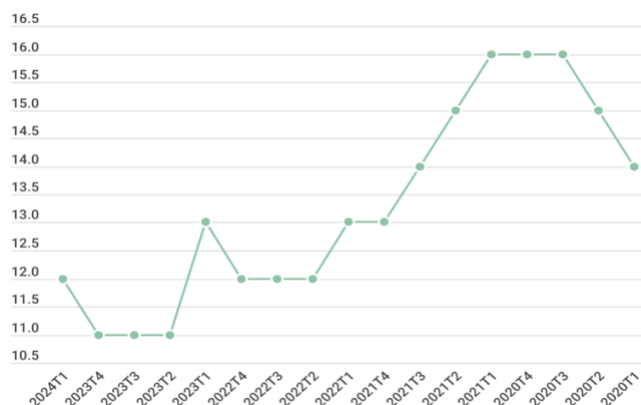

Font pròpia extreta de dades de l'INE.

En el gràfic anterior podem observar que s'ha de llegir de dreta a esquerra. Tanmateix, el PIB per càpita trimestral dels últims anys al territori espanyol ha obtingut un creixement significatiu fins a situar-se als 7500 € per habitant aproximadament durant el tercer trimestre del 2023. Aquesta pot ser un indicador en el qual ens indica que l'evolució és la correcta i que el país està recuperant-se de la recessió provocada per la pandèmia mundial ocorreguda l'any 2020.

GRÀFIC 11:

Evolució taxa d'atur trimestral (2020-2023) Espanya

Font pròpia extreta de dades de l'INE.

Amb l'anterior gràfic on l'hem de llegir de dreta a esquerra. Podem veure una disminució de la taxa d'atur des del 2020 fins 2023, justament el contrari del que ha ocorregut amb el PIB per càpita.

En conclusió, podem dir que el PIB per càpita i la taxa d'atur són dues mesures econòmiques que estan relacionades de les següents maneres:

En primer lloc, existeix una relació inversa o correlació negativa entre aquestes dues variables. Això significa que els països amb un PIB per càpita elevat, és molt possible que la taxa d'atur d'aquest territori en concret sigui baixa i el mateix a la inversa. Aquesta relació macroeconòmica pot ser causada per diversos factors, com ara el nivell de l'educació, la infraestructura d'un país, les diverses polítiques econòmiques o fins i tot el desenvolupament tecnològic.

En segon lloc, en les economies existeixen cicles, tan d'expansió com de recessió, llavors aquests cicles econòmics afecten considerablement al PIB per càpita i a la taxa d'atur. Durant els períodes d'expansió o creixement econòmic el PIB per càpita tendeix a augmentar mentre que la taxa d'atur disminueix, no obstant a les recessions passa justament el contrari.

Per últim, cal destacar que en alguns casos on un país té molt de sector industrial o sectors d'alta tecnologia, la taxa d'atur pot ser baixa, però el PIB per càpita pot ser més variable a causa de la concentració de l'activitat laboral i dels ingressos que aquesta genera a determinades indústries.

Cal destacar que, la taxa d'atur tarda a reaccionar alguns mesos o fins i tot trimestres, ja que, és en aquest punt on les empreses se'n adonen que necessiten amortitzar algun lloc de treball per causes objectives quan les coses no funcionen bé, és a dir, en el cas d'una recessió.

11. CONCLUSIÓ

En conclusió, podem afirmar que hem pogut donar respostes a quasi totes les hipòtesis i preguntes que ens fèiem quan vam començar el treball. Amb aquesta anàlisi econòmica hem pogut observar l'atur de diversos punts de vista analitzant les partides més importants en cadascun dels punts anteriors.

En primer lloc, hem pogut observar que la taxa d'atur no és un fenomen homogeni, ja que, cada comunitat autònoma té uns sectors o altres diferenciats. D'altra banda, cada comunitat autònoma té la potestat d'aplicar polítiques laborals úniques a cadascuna de les comunitats autònomes. No obstant això, la població decideix mobilitzar-se entre les diverses comunitats autònomes i crea una difícil cohesió i homogeneïtzació perquè l'atur sigui igual a totes les comunitats autònomes.

Cal destacar que no hem pogut trobar dades de l'atur per sectors sinó que hem trobat dades de l'ocupació de cadascun dels sectors, és a dir, l'altra cara de la moneda i, per tant, ho hem estudiat per veure els sectors on l'ocupació és més exhaustiva.

Per les característiques concretes d'un país i per l'estructura institucional, social i econòmica que desenvolupa les taxes dels països analitzats al capítol 9 d'aquest treball són molt diverses i per a res iguals entre si. Hi ha països com Polònia que la seva activitat principal més desenvolupada és el sector de la indústria mentre que Països Baixos pot ser els serveis i l'agricultura. Per tant, esdevé diferències substancials entre un país i un altre.

Hem pogut observar grans diferències a tots els àmbits d'estudi realitzats entre l'atur dels homes i les dones o l'ocupació dels homes i dones, on l'atur el 90% de vegades era més alta en les dones i l'ocupació en molts sectors era més alta la dels homes. Aquestes diferències requereixen d'un estudi específic per veure quines són les causes i com es podria mitigar.

Finalment, hem tractat de veure la relació entre l'atur i el creixement econòmic amb la llei de Okun, hem pogut observar una clara similitud i relació on l'atur té un efecte retardat respecte al creixement econòmic, ja que, les empreses tarden uns mesos a adonar-se que hi ha una disminució de l'import net de la xifra de negocis en les seves vendes. I, d'altra banda, les empreses no poden acomiadar immediatament a un treballador sinó que l'acomiadament objectiu d'un treballador s'ha de veure motivat per

tres trimestres seguits de disminució de l'import net de la xifra de negocis respecte a l'any anterior.

Aquest treball de fi de grau es podria àmplia amb l'estudi de tots els països de la Unió Europea i veure si hi ha similituds o diferències per tal de poder adoptar polítiques que els altres països realitzen i a territori espanyol no. Podríem haver analitzat més exhaustivament el tema dels canvis importants que hi ha en l'àmbit de l'atur entre homes i dones. I per últim hagués estat necessari analitzar les diferents polítiques d'ocupació a l'estat espanyol i veure com estan afectant si positivament o negativament. No obstant això, també haguéssim pogut aplicar polítiques noves o d'altres països i veure quina repercussió tindrien si es poguessin aplicar a territori espanyol. Per últim, també haguéssim pogut dur a terme una anàlisi estadística de l'evolució de la llei de Okun explicada al capítol 10 d'aquest treball. Aquestes aportacions possibles les explico per tal de veure que aquest treball podria ampliar-se molt més.

Cal destacar que aquest treball ha tingut una finalitat objectiva per poder conèixer més sobre el tema que ens envolta l'atur, que és un tema d'actualitat i que Espanya no té una bona qualitat d'aquesta. Per tant, ens ha de servir de reflexió per veure que podem fer per lluitar contra aquest atur a l'estat Espanyol. El que siestic ben segur que s'han de realitzar reformes en aquest aspecte, ja que, Espanya ha de mitigar l'atur i els efectes que provoca a la seva població d'immediat. Per tant, Espanya ha d'aplicar mesures per tal de solucionar aquestes discrepàncies dintre del mercat laboral i fer-lo més sòlid i amb menys persones aturades.

12. WEBGRAFIA I REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES:

De Empleo Estatal, S. P. (s. f.). *Qué es el SEPE | Servicio Público de Empleo Estatal*. Servicio Público de Empleo Estatal. <https://www.sepe.es/HomeSepe/que-es-el-sepe.html>

País, E. E. (2024, 8 mayo). *EL PAÍS: el periódico global*. El País. <https://elpais.com/#>

INE - Instituto Nacional de Estadística. (s. f.). *Tasas de paro por distintos grupos de edad, sexo y comunidad autónoma(4247)*. INE. <https://www.ine.es/jaxiT3/Datos.htm?t=4247#!tabs-grafico>

Paro en España hoy, según la EPA del INE. (s. f.). <https://www.epdata.es/datos/paro-espana-hoy-epa-ine/10/espana/106>

Statista. (2024, 11 marzo). *PIB anual a precios de mercado en España 2000-2023*. <https://es.statista.com/estadisticas/476611/producto-interior-bruto-pib-en-espana/>

PIB de España - Producto Interior Bruto 2024. (s. f.). Datosmacro.com. <https://datosmacro.expansion.com/pib/espana>

UE - Unión Europea 2024. (s. f.). Datosmacro.com. <https://datosmacro.expansion.com/paises/grupos/union-europea>

Log in - Infogram. (s. f.). Infogram. <https://infogram.com/app/#/edit/641c62a2-0ab5-4ea0-8116-76d468a652e2>

Institut d'Estadística de Catalunya. (s/f). Idescat.cat. Recuperado el 25 de mayo de 2024, de <https://www.idescat.cat>

No title. (s/f). Europa.Eu. Recuperado el 25 de mayo de 2024, de https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/une_rt_a/default/table?lang=en&category=labour.employ.lfsi.une

Trimestre, 3r. (s/f). *Treball Nota sobre els resultats de l'EPA a nivell sectorial*. Gencat.cat. Recuperado el 25 de mayo de 2024, de https://observatoritreball.gencat.cat/web/.content/generic/documents/treball/estudis/epa_sectorial/2023/arxius/Nota-EPA-sectors-3t23.pdf

La afiliación a la Seguridad Social crece en 544.000 ocupados en los últimos doce meses. (s/f). Ministerio de Inclusión, Seguridad Social y Migraciones. Recuperado el 25 de mayo de 2024, de <https://www.inclusion.gob.es/w/la-afiliacion-a-la-seguridad-social-crece-en-544.000-ocupados-en-los-ultimos-doce-meses>

Indicadors bàsics de Catalunya. (s/f). Idescat.cat. Recuperado el 25 de mayo de 2024, de <https://www.idescat.cat/indicadors/?id=anuals&n=10469>

(S/f). Parlament.cat. Recuperado el 2 de junio de 2024, de <https://www.parlament.cat/document/intrade/28597>

Subvenciones del programa TU+1. (s/f). Canal Empresa. Recuperado el 2 de junio de 2024, de <https://canalempresa.gencat.cat/es/integraciodepartamentaltramit/tramit/PerTemes/Subvencions-del-programa-TU1>

Metodología. (s/f). Idescat.cat. Recuperado el 2 de junio de 2024, de <https://www.idescat.cat/pub/?id=atureg&m=m&lang=es>

índex de desenvolupament humà - Diccionari de sociologia i ciències socials. (s/f). Termcat.cat. Recuperado el 2 de junio de 2024, de <https://www.termcat.cat/ca/diccionaris-en-linia/269/fitxa/NDYwODk1Ng%3D%3D>

Tema 2. La inflació, l'atur i els cicles econòmics. (s/f). Educaciodigital.cat. Recuperado el 2 de junio de 2024, de <https://educaciodigital.cat/ioc-batx/moodle/mod/book/view.php?id=5516&chapterid=3381>

13. ANNEX

13.1. ANÀLISI DEL MERCAT DE TREBALL A CATALUNYA.

Amb aquest capítol el qual el dividirem en vuit blocs de dades, per donar una imatge al mercat de treball a Catalunya, una comunitat autònoma situada al nord-est d'Espanya. Els aspectes que focalitzarem i analitzarem són els següents:

- Dades del producte interior brut (PIB) i de l'índex de preus al consum (IPC).
- Condicions de vida.
- Afiliació a la Seguretat Social.
- Ocupació.
- Taxa d'atur i atur registrat.
- Bretxa salarial de gènere.
- Dades sectorials.

Les fonts d'informació i els gràfics o taules que apareixeran a continuació estaran extretes de l'enquesta de població activa (EPA). També s'han extret dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT) i d'altres fonts relacionades amb el mercat laboral, com a exemple, la seguretat social.

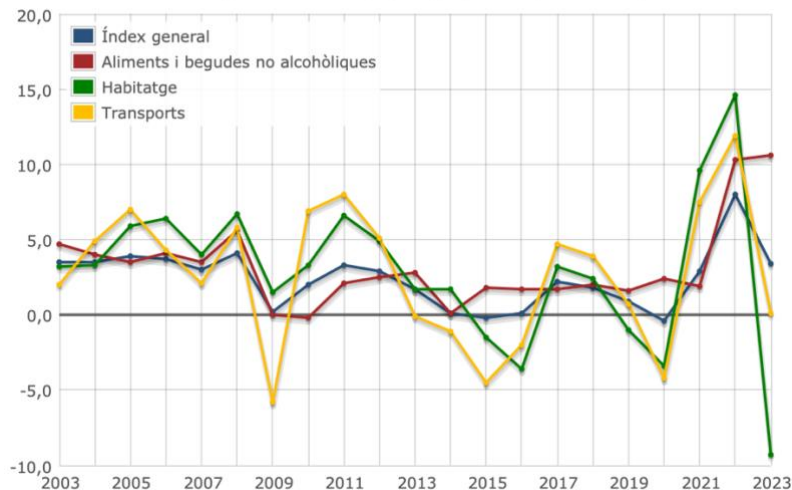
Dades PIB i IPC.

Amb el gràfic següent podem veure com l'índex de preu al consum ha esdevingut un increment des del 2020, època de pandèmia fins al 2022 on va parar de créixer. Per tant, podem veure un decreixement significatiu de les diferents despeses que les famílies del territori han de fer front. Cal observar que els aliments i les begudes no alcohòliques s'han mantingut constants.

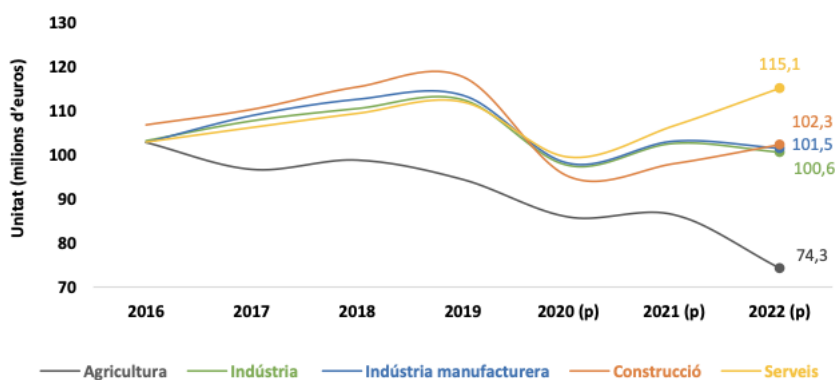
D'altra banda, quan l'IPC decreix indica que el cost mitjà d'una cesta de béns i serveis han disminuït en comparació al mateix període de l'any anterior. Per tant, els consumidors podran comprar més béns i serveis però amb els mateixos diners. L'IPC molts cops el podem associar amb una disminució de la construcció.

GRÀFIC

Variació anual de l'índex de preus de consum (IPC). Per grups de despesa. Catalunya. 2003-2023

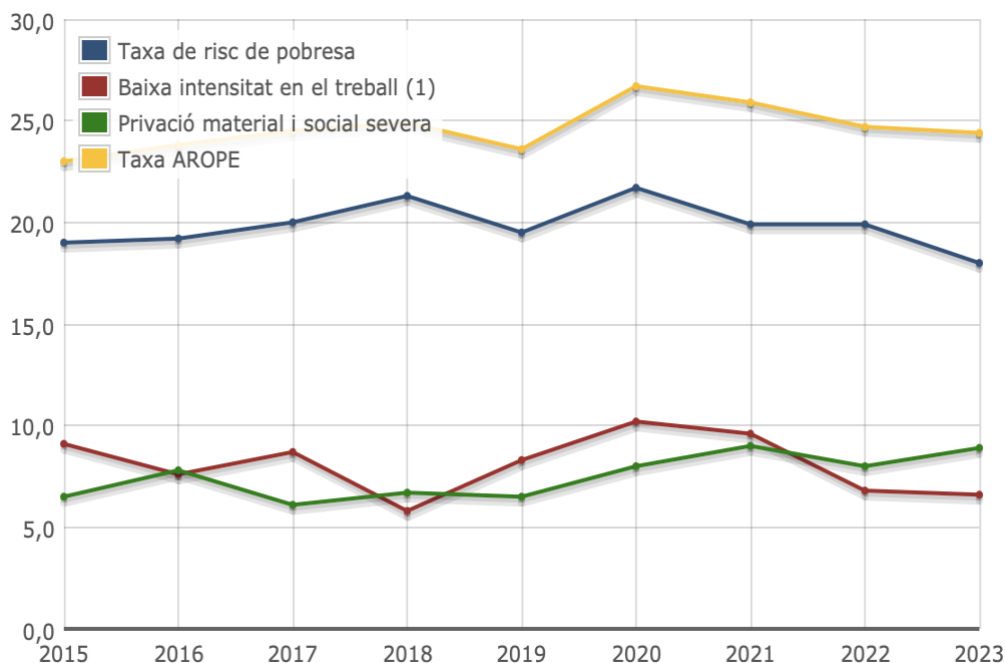
Podem veure com la baixada del PIB català l'any 2020 a causa de la COVID-19 i com s'ha anat recuperant l'economia fins a l'actualitat. Cal destacar que les dades obtingudes són fins al 2022 però durant el 2023 també hi ha una tendència de recuperació d'aquesta economia. Podem observar que el sector on més ràpid es recupera i creix més és el sector serveis. D'altra banda, podem observar com l'agricultura té una tendència descendent en termes corrents del PIB català. Per tant, l'estat hauria de ficar solucions per incentivar l'economia en l'Agricultura. Cal destacar la millora del comerç i l'hoteleria que són les branques d'activitat que van sofrir més afectacions l'any 2020 amb la pandèmia.

Condicions de vida.

Per saber si una economia té unes bones condicions de vida utilitzarem l'indicador AROPE que s'utilitza per a mesurar la situació de les persones que es troben en situació de risc de pobresa o aquelles que es troben en situació d'exclusió social.

La taxa de pobresa o exclusió social l'any 2023 és situa en un 24,40 %. Per components, la taxa de risc de pobresa és de 18%, la Baixa intensitat de treball en el 8,9% i la privació social greu en el 6,6%. Podem afirmar que durant la pandèmia s'ha vist incrementat l'índex, però hi ha actualment una tendència a la baixa.

Amb el gràfic anterior podem veure en comparació l'any 2022 com hi ha hagut una millora de la taxa de risc de pobresa, això significa un impacte positiu en la qualitat de vida i el benestar de les persones afectades. Per tant, en el 2023 hi haurà menys persones amb risc de pobresa que durant l'any 2022.

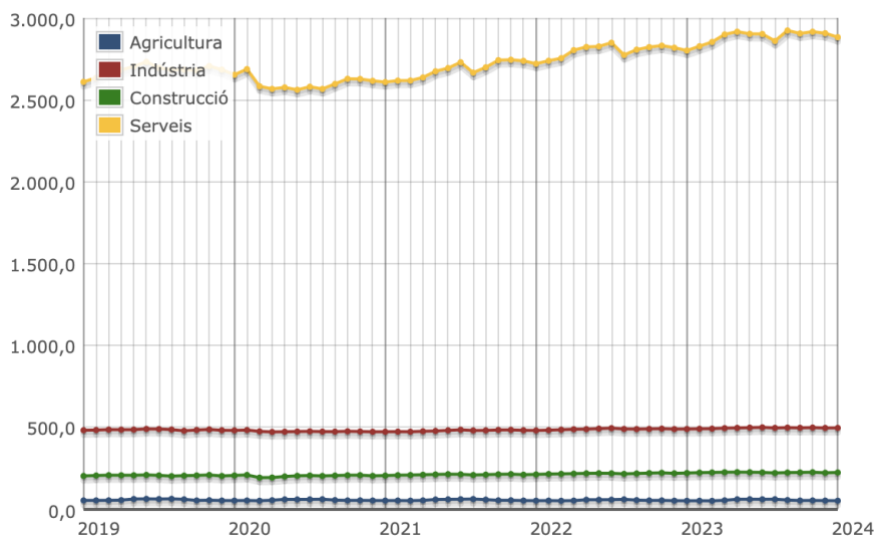
D'altra banda, segons dades proporcionades per l'IDESCAT les dones continuen amb valors més alts de risc de pobresa que els homes. Inclús l'any 2023 hi ha hagut un increment de risc de pobresa per part de les dones en quasi totes les edats, menys amb dones majors de 65 anys que ha concorregut una baixada de l'índex.

Dades d'afiliació a la Seguretat Social (2023)

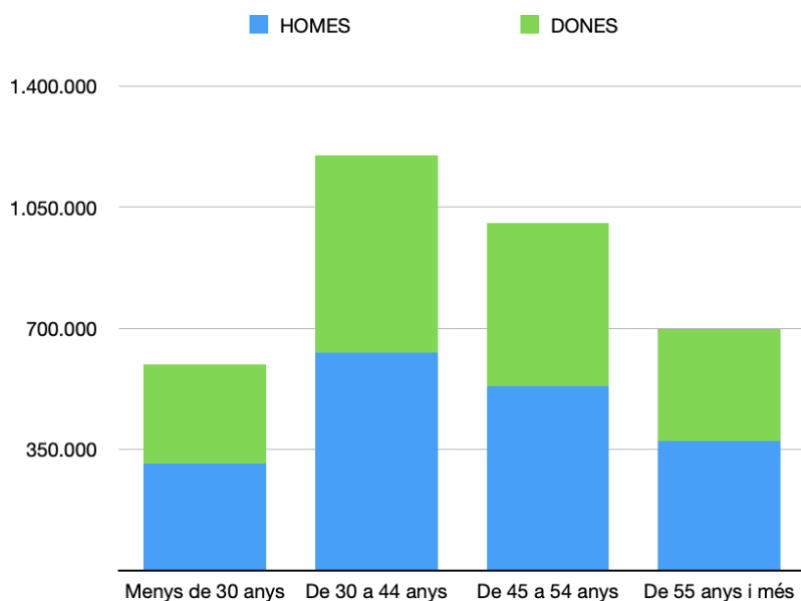
A Catalunya el gener del 2024 s'han registrat 3.496.005 milions de persones en situació d'alta dintre de la seguretat social. Aquest nombre està format per 1.848.210 homes i 1.647.795 dones. D'altra banda, la població que més afiliacions té és dels 30 fins als 54 anys formen un 63,07% del conjunt d'afiliacions a Catalunya.

Amb el gràfic següent podrem veure relaxat el pes de cadascun de sectors d'activitat dintre de les afiliacions al sistema de la seguretat social. En primer lloc, tenim l'agricultura que conforma un 1,52% del nombre total d'afiliats a Catalunya. En segon lloc, el sector de la construcció el qual forma un 6,5%. En tercer lloc, la indústria amb un pes del 14,23%. I per últim tenim al sector serveis el sector on més matèria de personal necessita, per tant, aquest sector té un pes dintre de les afiliacions de Catalunya del 77,75%.

Afiliacions a la Seguretat Social (milers). Per sectors d'activitat. Catalunya. 01/2019-01/2024

A continuació podem observar una gràfica que ens divideix el nombre de persones homes i dones, amb quatre franges d'edat. Podem observar una precarietat d'afiliacions en els menors de 30 anys, pot ser causada per una falta d'experiència laboral o perquè molts encara estan formant-se. D'altra banda, observem una precarietat també als majors de 55 anys, pot ser donat a incapacitats permanents o la manca de contractació per part de l'empresari. Cal destacar que la part de la població amb més afiliats a la seguretat social és entre els 30 i 54 anys.

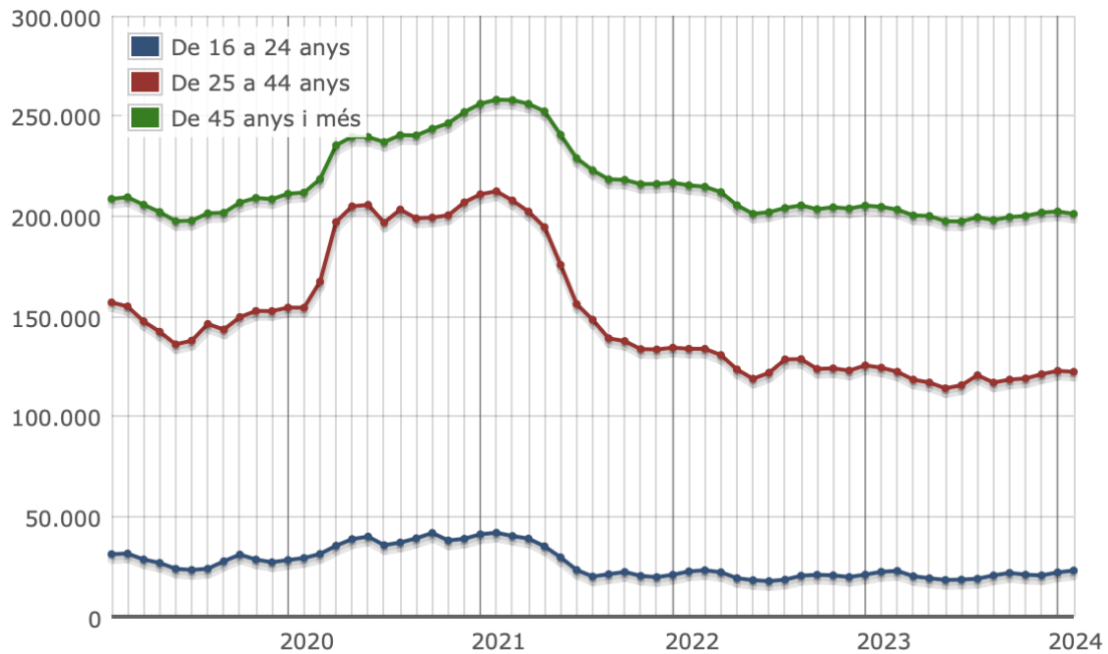
Atur i atur registrat (2023)

En aquest punt veurem l'atur que és una mesura amplia-la qual fa referència al nombre de persones en edat de treballar que estan sense feina i que estan activament busquen feina. Aquest indicador inclou persones que podrien no estar registrades en cap oficina d'atur o agència d'ocupació. En canvi, l'atur registrat és oficialment les persones que estan registrades dintre d'alguna oficina d'atur.

Segons el departament d'empresa i treball de la Generalitat de Catalunya el nombre de desocupats registrats el desembre del 2023 al territori català és de 343.381 persones desocupades registrades. On com mostrem a continuació amb un gràfic el grup de persones amb menys desocupació és els joves entre 16 i 24 anys que molts cops no tenen suficient cotització a la seguretat social per poder cobrar la prestació d'atur, D'altra banda, situem a les persones entre 25 a 44 anys al centre de la gràfica amb 121.000 persones desocupades en tota Catalunya aproximadament. Al capdavant de la gràfica tenim els grups de 45 anys cap endavant on ostenten unes 202.000 persones desocupades aproximadament.

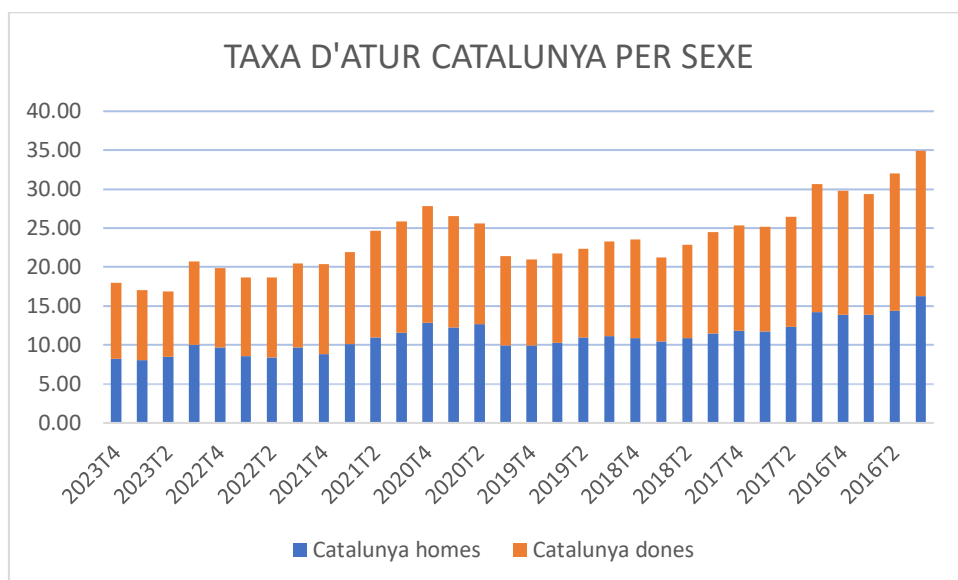
D'altra banda, el pes que té Catalunya amb relació a Espanya en persones desocupades registrades és del 12,54% sent Catalunya la segona comunitat autònoma més poblada.

Podem veure una tendència a la baixa amb el nombre de desocupats entre l'any 2021 fins a l'actualitat, per tant, són xifres positives per al mercat laboral català. En resum podem veure una tendència similar entre els grups dels 25 anys fins als 45 i més anys.

Gràfic :Font secundaria extreta del departament d'Empresa i Treball.

D'altra banda, podem veure quina és la taxa d'atur en relació a homes i dones al territori Català. Podem veure que tanquem el quart trimestre del 2023 amb una taxa d'atur inferior al mateix trimestre de l'any anterior. Sent la taxa d'homes d'un 8,26% i la de les dones un poc superior amb un 9,74% de taxa. Seria convenient diverses polítiques laborals per tal d'intentar igualar aquesta petita diferència amb la taxa d'atur catalana.

Gràfic. : Font pròpia extreta de dades de l'INE

Bretxa salarial de gènere.

Actualment, el salari mitjà de les dones continua sent inferior al dels homes. Per una banda, la segregació horitzontal situa les dones en sectors d'activitat i ocupacions que estan pitjor remunerades al mercat laboral. Tot i que podem destacar una evolució positiva de la diferència de la bretxa salarial entre dones i homes. A continuació s'adjunta una taula on podem veure l'evolució d'aquesta bretxa des del 2011 fins al 2023.

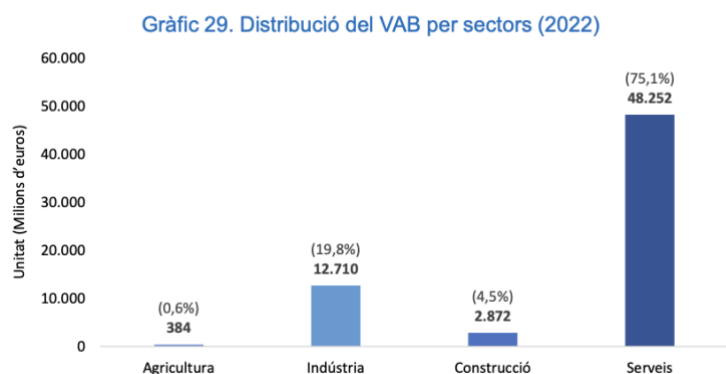
Evolució de la bretxa salarial entre dones i homes, Catalunya 2011- 2023

	Bretxa	Dades de l'any
2023	19,69%	2020
2022	20,64%	2019
2021	22,17%	2018
2020	23,03%	2017
2019	23,40%	2016
2018	23,90%	2015
2017	26,00%	2014
2016	25,10%	2013
2015	24,80%	2012
2014	25,80%	2011
2013	23,80%	2010
2012	23,90%	2009
2011	24,40%	2008

Cal destacar que la conseqüència més important d'aquest decreixement de la bretxa és la pujada del Salari Mínim interprofessional dintre del territori Espanyol. No obstant la reforma laboral del 2022 a propiciat aquesta baixada de la bretxa salarial.

Dades sectorials.

La distribució del VAB es concentra en els sectors d'indústria i serveis, que integren el 94% del total.

Cal destacar que dintre de l'agricultura hi ha un 82% dels ocupats homes i en la construcció un 93% homes. Això sí, al sector serveis aquesta xifra canvia i són la

població femenina que té un 55,2% d'ocupació dintre del conjunt del sector serveis, el sector amb més població activa treballant amb diferència.

En conclusió totes aquestes dades podrien aprofundir-se més per tal de realitzar un anàlisi del mercat laboral més exhaustiu, d'altra banda, hem pogut donar resposta al que tenim present com a objecte d'estudi. La majoria de les dades obtingudes amb l'anàlisi català coincideixen al 80% amb les extretes a territori espanyol.